

Riksdagens protokoll

2009/10:55

Måndagen den 21 december

Kl. 11.00 – 14.47

Protokoll
2009/10:55

---

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 14 och 15 december.

2 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Andre vice talmannen meddelade att *Morgan Johansson* (s) skulle återta sin plats i riksdagen från och med den 1 januari 2010, varigenom uppdraget som ersättare skulle upphöra för *Torbjörn Lövendahl* (s).

3 § Ledighet

Andre vice talmannen meddelade att *Fredrik Olovsson* (s) ansökt om ledighet under tiden den 1 februari–31 maj 2010.

Kammaren biföll denna ansökan.

Andre vice talmannen anmälde att *Greger Tidlund* (s) skulle tjänstgöra som ersättare för *Fredrik Olovsson*.

4 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträde

Andre vice talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträde fredagen den 4 december inkommit.

Meddelande om inställda interpellationsdebatter vid dagens sammanträde

Andre vice talmannen meddelade att finansminister *Anders Borg* (m) på grund av sjukdom var förhindrad att besvara de under punkterna 12, 13 och 14 på dagens föredragningslista upptagna interpellationerna 2009/10:135, 161 och 167.

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Först vill jag säga att vi har två viktiga möten i dag efter mina interpellationsdebatter, och därför kommer jag att vara något kortfattad. Dels ska vi träffa representanter för Trollhättanregionen, dels ska vi träffa representanter för Gävleborg. Vi har lite grann anpassat tiderna efter dem.

Fru talman! Per Svedberg har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att stödja en utveckling av träförädlingen i Gävleborg och Raimo Pärssinen har frågat mig vad jag vill göra för att stärka industrins konkurrenskraft i Gävleborgs län.

Låt mig inleda med att säga att jag anser att tillväxt, internationell konkurrenskraft och näringslivets utveckling i första hand gynnas av goda generella villkor för företagsamhet. Därför har regeringen genomfört runt hundra insatser och åtgärder för fler jobb och växande företag.

Regeringen arbetar för en väl fungerande konkurrens, öppna marknader och fri handel. Regeringen har också genomfört en rad åtgärder för att tillgodose industrins krav på högkvalificerad arbetskraft och kompetens, effektiva forsknings- och innovationssystem, en trygg råvaruförsörjning, bra infrastruktur samt en långsiktig energi-, klimat- och miljöpolitik.

Genom den regionala tillväxtpolitiken har vi vidtagit en rad riktade åtgärder för att skapa ett bättre företagsklimat och förutsättningar för att stärka utvecklingskraften i hela landet. I regeringens landsbygdsstrategi presenteras även en rad åtgärder för Sverige för att skapa ökad sysselsättning och regional tillväxt.

Företagen inom den svenska skogsindustrin verkar under hård internationell konkurrens. Regeringen har vidtagit en rad konkreta åtgärder för att underlätta en gynnsam utveckling inom de skogsbaserade näringarna. Regeringen har bland annat presenterat en proposition om den framtida skogspolitik som syftar till att öka råvarutillgången och har även beviljat stöd till projektet Trästad 2012 för att stimulera ett modernt industriellt och klimatanpassat träbyggande i alla delar av landet.

För att kraftsamla och möta krisens effekter lokalt, regionalt och nationellt har regeringen utsett regionala samordnare. Det är ett arbetssätt som visat sig fungera mycket väl, inte minst i Gävleborg.

Inriktningen för regeringens regionala tillväxtpolitik har tyngdpunkt i långsiktiga strategier och nationella generella åtgärder kombinerat med ett starkt regionalt och lokalt inflytande. Det är genom egen kraft, byggd på de förutsättningar som kommuner och regioner själva har bäst kunskap om, som man kan skapa en långsiktigt god jordmån för företag och därmed fler jobb. Detta är det bästa sättet att stödja såväl Gävleborgs län som andra delar av landet.

Mitt svar till Per Svedberg och Raimo Pärssinen är således att regeringen redan genomför en rad insatser för att stärka konkurrenskraften och industrin i Sveriges regioner, så även i Gävleborg.

Andre vice talmannen meddelade att Per Svedberg som framställt interpellation 2009/10:100 anmält att han var förhindrad att delta i debatten.

Prot. 2009/10:55
21 december

---

*Svar på
interpellationer*

Anf. 2 RAIMO PÄRSSINEN (s):

Fru talman! Jag vill först konstatera att industrin håller på att hamna i en allt djupare kris. Det ser vi även i mitt hemlän Gävleborg. Det senaste stora nedläggningsbeskedet kom från Ericsson. Vi har också SNA i Bollnäs och Trima i Nordanstig. Därför blir frågan vad som måste göras för att människor med hög teknisk och industriell erfarenhet och kunskap ska kunna fortsätta att leva och frodas i Gävleborg. Vad måste vi göra för att behålla kompetensen, och framför allt utveckla den tekniska kompetensen? Utifrån min interpellation blir frågan hur regeringen vill ta vara på det kunnande som finns i Gävleborg.

Ska alla de som måste lämna sitt jobb, och samtidigt har en viktig industrierfarenhet och teknisk kompetens, börja om i andra, kanske lågproduktiva, branscher? Jag minns hur det var före krisen. Då var det svårt att hitta kvalificerad arbetskraft. Arbetslösheten i Gävleborg rusar på. Den är nu uppe i 17 000 personer, och då är de senaste varslen inte inkluderade.

Arbetsförmedlingen har fått mer pengar, det är helt riktigt, men frågan är om de använder pengarna klokt. Ska det satsas på jobbcoacher och annat? Vi vet att endast omkring 10 procent av de arbetslösa finns i någon typ av aktiva åtgärder i Gävleborg.

Jag vill säga till näringsministern att industrin finns i Gävleborg, den är väl utvecklad, men nu har den kommit i rejäl gungning. Då behöver man hjälp med övervintring. Det kan handla om kompetenshöjning av personal. Den fråga jag även ställt tidigare i kammaren blir därför: Varför vill man inte, tillsammans med företag och fack, vara med och ta ansvar genom att gemensamt finansiera till exempel en utbildningsdag i veckan? Jag är nästan frestad att säga att näringsministern i det här läget inte ska låta Littorin slarva bort pengarna i passiva ersättningar eller exempelvis på oseriösa jobbcoacher.

Vi är alla överens om att någonting måste göras. Det krävs en kraftsamling, det är vi helt överens om, och då kanske det inte räcker med enbart varselsamordning. Vi måste sluta att bara kommentera det som händer. Strukturrationaliseringar sker hela tiden, det vet vi alla, men frågan är vad staten, regering och riksdag, kan göra för att underlätta strukturrationaliseringen.

Maud Olofsson kommenterade Ericssons nedläggning i Gävle med att det var ett teknikskifte och att det kommer mer. Det är förstås ett sätt att kommentera, men vad kan näringsministern peka på? Finns det nya broar att föreslå som leder till nya jobb för medarbetarna i industrin? Det är jätteviktigt för oss i Gävleborg men naturligtvis också för västkusten och resten av Sverige.

Vi måste bli konkreta, och framför allt måste regeringen nu bli konkret, för människorna väntar på förslag.

Landsbygden får stöd, och det är mycket bra. Alla här vet dock att det tar tid att utveckla nya jobb på landsbygden. Vår bas för vår välfärd, både i Gävleborg och i resten av landet, finns i exportindustrin. Därför måste vi gemensamt försöka se till att alla i riksdagen och även regeringen ser industrins behov, just för att klara framtiden så att den inte blir en blind fläck.

Många mindre företag måste få mer hjälp med teknikutvecklingen, och det tänkte jag återkomma till i mitt nästa inlägg.

Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Först och främst vill jag nog säga att trots att vi haft den globala finanskrisen har Sverige klarat sig relativt lindrigt undan. Det finns länder som i dag ligger betydligt mer illa till. Grannlandet Finland har en vikande tillväxt på 11 procent, Storbritannien måste göra stora besparingar i statsbudgeten och så vidare. Vi har alltså klarat oss relativt bra, men det spelar ingen roll när människor blir utan arbete. Den krisen är individuell och oerhört svår.

Vad gör vi då? Till att börja med är det viktigt att inse att vi måste stärka företagsklimatet i hela landet genom generella åtgärder så att företag vill starta och växa i vårt land. Det är grunden för att vi ska kunna skapa de nya jobben. Utbildning är en nyckel till det; jag håller med Raimo Pärssinen om att det är en viktig del. Därför har vi förstärkt yrkesutbildningen, gett mer platser till högskolan, sett till att försöka förstärka utbildningsinsatserna. Vid arbetslöshet är det tillfälle att vidareutbilda sig, och vi är beredda att göra mer om så skulle krävas.

Forskning och innovation skulle jag vilja lyfta fram som en viktig del av detta. Här finns, precis som interpellationen säger, mycket kunnande. Men vad kan vi göra av det? Om de gamla jobben inte är kvar, vad kan vi då göra av detta framöver?

De företag som nu lägger ned måste också ta ansvar. Vi har haft en diskussion med Ericsson nu senast till exempel. Vi frågade: Vad kan ni göra för att klara omställningen och hjälpa människor till någonting nytt? Det är viktigt att det inte bara är ett samhälleligt ansvar.

Jag tror att man i skogsindustrin är lycklig och glad över att vi nu har en långsiktig energi- och klimatpolitik. Det är någonting som man har pekat på under lång tid; här måste man få trygghet.

Det vi har valt är att utse samordnare runt om i regionerna. Vi känner att vi måste koordinera våra insatser. Detta tror jag att Raimo Pärssinen också stöder. Arbetsgivare, fack, myndigheter, lokala organisationer och allt möjligt – om vi kraftsamlar med de resurser som vi har kan vi göra väldigt mycket. Men dagordningen måste sättas lokalt och regionalt och få support av regeringen.

Inte minst Barbro Holmberg, skulle jag vilja säga, har gjort ett väldigt bra jobb i Gävleborg. Det är också därför vi vill prata med dem i dag. Det gäller att ha en koppling mellan den lokala och regionala nivån och den nationella nivån, så att vi gör rätt saker. Det är de som vet bäst vad som behöver göras här och nu. De som blir arbetslösa har viktig information att ge till oss. Då ska regeringen finnas som stöd och support, och de vet om att det är på det sättet.

Anf. 4 RAIMO PÄRSSINEN (s):

Fru talman! Jag tar det sista först. Det är klart att det krävs en kraftsamling. Jag är helt övertygad om att vi ska lyssna på branscherna, till exempel inom tillverknings- och exportindustrin. Men det måste finnas nationella strategier också. Det räcker inte med en strategi som utarbetas av ett enskilt företag. Det måste finnas en gemensam tanke som är bärande och som gäller hela industrikomplexet, speciellt inom tillverknings- och exportindustrin.

Det här finns det många bra idéer om. Effektiv produktion, Maud Olofsson, är ett nyckelord för företagen i Gävleborg. Vi har ett jättehögt tekniskt kunnande. Vi har jättebra ståltillverkning och så vidare. Vi har jättemycket råvaror i länet också. Det här ska produceras effektivt. Då måste det finnas en gemensam tanke, en nationell strategi.

Vi inledde branschforskningsprogrammen. Speciellt inom pappersindustrin var man hemskt glad över det här, vet jag. Vi kunde se till att det blev mycket mer tillämpad forskning i företagen. Själva näringarna fick ett större inflytande, medan ni har lagt det mer på akademien, som ska kunna tala om för industrin vad det ska forskas kring. Det kan jämföras med att ni spänner vagnen framför hästen, om man så vill.

Mindre företag behöver mycket hjälp med teknikutveckling. Det finns ett intressant förslag som Sveriges Ingenjörer har lämnat ifrån sig och som kallas Första ingenjör. Inom basindustrin finns det, nu när Ericsson lägger ned också, många välutbildade människor som kanske skulle kunna gå in i andra företag om de fick hjälp med vidareutbildning, till exempel via högskolan. Om de är duktiga på tillverkningsprocesser, arbetsmetoder och produktutveckling, varför då inte försöka se till att all denna kunskap och alla dessa människor kan få bli kvar i länet och gå in som en resurs i de mindre företagen? Om man anställer en första ingenjör borde man kunna göra det med ett visst samhällsstöd. Då blir det intressantare och mer ekonomiskt för småföretagen att göra detta. Detta tycker jag är ett jättebra förslag som man borde tänka över.

Parterna i industrin är överens om ett stort antal förslag. Den stora delen är den nationella strategin. Men det finns något som kallas för Produktionslyftet också. Detta behöver till exempel Bäckströms i Hofors, ett litet underleverantörsföretag som har sin verksamhet riktad mot de stora basindustrierna, för att kunna genomföra en mer konkurrenskraftig produktion och få hjälp med att stödja och utveckla produkterna.

Det är alltså 17 000 människor som är arbetslösa, och det växer. Det är jättemycket kompetens som nu riskerar att tappas genom att de flyttar.

Jag föreslår en annan konkret åtgärd, som dock kanske inte direkt är inom ministerns ansvarsområde. Varför ska det vara så infernaliskt dyrt att åka tåg mellan Gävle och Stockholm? Det är den dyraste sträckan. Det finns ingen som är beredd att ta ett vikariat i Stockholm, för det är svindyrt – förlåt att jag använder ordet, men det är faktiskt så – att röra sig dit. Varför kan man inte underlätta detta, så att det blir en större arbetsmarknadsregion?

Och så en liten konkret åtgärd: Varför kan man inte tillse att högskolan får möjlighet att med statens hjälp anordna speciella kurser för de människor som nu förlorar sitt jobb men har stora kunskaper, kurser som ger dem möjlighet att komma ut i småföretagen?

Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först ta frågan om skogen, som är en del i interpellationerna. Om man tittar på skogens möjligheter framöver tror jag att man kan se, också ur ett europeiskt och globalt perspektiv, att skogen kommer att ha en allt större betydelse. Inte minst efter klimatmötet i Köpenhamn ser vi dess roll framöver. Där kommer Sverige att spela en avgörande roll, skulle jag säga.

Men då handlar det om hur vi kan öka skogsproduktionen. Det har vi gjort genom propositionen om skogen, där vi ger möjlighet att gödsla och få fram bättre plantmaterial och annat för att få ökad produktion. Hela energiomställningen kommer att efterfråga investeringar på det här området. Det som nu växer fram med biokombinat och annat är en spännande sak. Det finns många intressenter från andra länder som tittar just på detta.

Vi måste fortsätta förädlingen av våra skogsråvaror. Vi kommer båda från skogslän och vet att mycket skulle ha gjorts tidigare. Därför är de satsningar vi gör på Trästad 2012 och hållbara städer viktiga, både ur klimatsynpunkt och för skogsnäringen.

Sist men inte minst: En långsiktig energi- och klimatpolitik gör att basindustrin vet vad det är den ska förhålla sig till.

Den andra delen handlar om forskning och utveckling. Där har vi tillfört 5 miljarder kronor fram till 2012 i en nivåhöjning. Det går till både forskning och innovation. Raimo Pärssinen säger att det bara går till forskning, men det är inte sant. Vi har förstärkt. Det är första gången vi skriver en forsknings- och innovationsproposition. Vinnova, en myndighet som håller i mycket av det här, har ett nära samarbete med näringslivet. Det är företagen själva, i kluster eller enskilt, som ansöker om de här pengarna.

Det som är intressant är att mycket av det som interpellanten nämner finns i de olika forskningsprojekt som söks från Vinnova. De har till uppgift att finnas nära företagen. Företagen får själva definiera vad det är de behöver forskningsresurser till. Det är verkligen inte så att det bara är grundforskning, utan det är både forskning och innovation.

Jag håller med om att vi måste ta till vara den kunskap som finns hos människor. Man kan lägga ned vilka fabriker som helst och vilken produktion som helst, men man kan aldrig ta ifrån människor kunskap, brukar jag säga. Det är den kunskapen vi ska bygga på och se vad vi kan göra av framöver. Det funderar vi på nere i Trollhättan när det gäller fordonsindustrin och det ska vi fundera på också när det gäller Gävleborg. Jag är helt säker på att gruppen i dag kommer att komma med en rad idéer när det gäller det.

Man ska också komma ihåg att vi har både länsanslagen, nästan 90 miljoner kronor för 2009 och 2010, och de regionala strukturfondsmedlen. Det finns alltså resurser att tillgå för att jobba med omställningen. När vi har diskuterat strategier med Gävleborg och nationellt har man sagt att man ställer upp på den strategi vi just nu har. Man vill förstärka lite mer på miljö- och klimatområdet med anledning av det som regeringen har gjort, men annars är man rätt nöjd med den strategi som finns. Det är bra att det är så. Men den måste anpassas lokalt och regionalt, och det är det vi gör med den arbetsmetod och det arbetssätt som vi har valt.

Anf. 6 RAIMO PÄRSSINEN (s):

Fru talman! Det finns stora utvecklingsmöjligheter på energisidan i Gävle. Till exempel bygger Gävle kommun tillsammans med Korsnäs en ny energiförsörjningsanläggning. Där uppstår också kvalificerade tjänster. Då krävs det även att det finns utbildning, så att man kan ta till vara de människor som har köpt ett hus och jobbar på Ericsson eller ett annat företag men har blivit varslade, så att de kan bo kvar. Därför måste det komma fram konkreta förslag om hur vi ska säkra kompetensen.

Det är samma sak när det gäller vindkraft. Där krävs också en samordning, och där måste också regeringen vara med och stötta upp alla de möjligheter vi har att bygga ut havsbaserad vindkraft och se till att vi verkligen får i gång det, utanför Söderhamn och utanför Gävle.

Vi har hamnstaden i Gävle, som är en otroligt viktig logistiknod som försörjer hela Mellansverige och även bitar av norra Sverige. Där måste staten också gå in och ta sin beskärda del, så tar kommunen och regionen sina delar, men det måste utvecklas.

Vi måste investera mycket mer i besöksnäringen också. Det är sådana konkreta saker som behövs. Maud Olofsson vet att vi lägger fram förslag om sådant.

Men vad som framför allt gäller i dag är att dessa människor, som nu står inför detta kalla hot om de inte redan har hamnat i arbetslöshet, måste få höra konkreta saker sägas – inte om att vi behöver ett bättre företagsklimat eller om att vi kraftsamlar, utan man måste konkret tala om för dem vad det finns för framtidsmöjligheter. Kan högskolan få bygga ut? Kan högskolan ta vara på och spetsa på den kompetens som finns och inrikta den mot nya och andra företag?

Slutligen vill jag önska Maud Olofsson god jul.

Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Jag får önska Raimo Pärssinen detsamma och tacka för bra debatter under året.

Jag tänkte kommentera lite om vindkraften som togs upp här. Där gör vi en massa saker för att snabba på hanteringen, bygga ut nätet och få beslut tidigare för dem som vill bygga ut men också för att göra det lättare att ansluta till nätet. Vi har gjort en rad förbättringar för att snabba på detta. Det hoppas jag att också Gävleborg kan ha nytta av.

Besöksnäringen har vi också tillfört resurser, i både de regionala och nationella strategierna och genom att vi har tillfört Visit Sweden ytterligare pengar för att kunna marknadsföra sig.

Sist men inte minst är det viktigt att fundera över vad detta är. Raimo Pärssinen har rätt i att man vill veta. Men jag tror att det viktigaste just nu är att vi på nationell nivå tillsammans med regional nivå talar om att de här verktygen finns. Det finns jobbcoacher för att tala om vad som ska hända med mig när jag blir arbetslös – är det en utbildning jag ska gå, ska jag söka nytt jobb, ska jag starta ett företag, eller vad är det jag ska göra? Då måste vi finnas där och ha de verktygen lokalt och regionalt.

Sedan måste man lokalt och regionalt också utforma sina egna strategier som vi från regeringens sida kan supporta. Där är det viktigt med ett bra företagsklimat. Där är det viktigt med infrastruktur och med utbildning.

Jag tror egentligen att vi har en ganska stor samsyn om att det är detta vi måste förstärka så att vi också kan klara omställningen. Vi ska göra vad vi kan, och jag ser fram emot ett möte med Gävleborgs representanter i eftermiddag. Jag vet att de jobbar väldigt bra. Jag är säker på att Raimo Pärssinen också är aktiv hemma i sitt regionala arbete. Det tycker jag är värt att uppskatta. Tack så mycket, och god jul!

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellationerna 2009/10:119, 145 och 171 om styrningen av Vattenfall

Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Alf Eriksson, Kent Persson och Eva-Lena Jansson har ställt ett antal frågor i tre interpellationer om Vattenfall. Jag besvarar alla tre interpellationer i ett svar.

På frågorna som rör ägandet i Vattenfall har jag i tidigare debatter i riksdagen svarat att Vattenfall inte kommer att säljas under den här mandatperioden. Detta svar gäller fortfarande. Så länge den här regeringen ansvarar för ägandet i Vattenfall kommer vi även fortsättningsvis att vara aktiva, ansvarsfulla och professionella ägare.

Jag vill inte spekulera i vad som kommer att hända i framtiden.

På frågan om jag avser att vidta åtgärder för att öka Vattenfalls investeringar i kärnkraft är mitt svar nej.

Slutligen har Kent Persson frågat mig om jag kommer att se till att Vattenfall ökar sin andel av forskning och utveckling beträffande förnyelsebar energi väsentligt.

Jag tycker det är viktigt med satsningar på forskning inom förnybar energi. Det är dock styrelsens och ledningens uppdrag att förvalta och utveckla Vattenfall på ägarens uppdrag. Styrelsen och bolagets ledning ansvarar för budget och investeringar inom en mängd områden, däribland hur mycket resurser som ska allokeras till FoU. Denna ansvarsfördelning gäller även vilka typer av produktionslag man avser att verka inom.

Jag vill dock gärna förtydliga att med förnybara tekniker avses framför allt vindkraft, biomassa, vågkraft och solkraft samt eventuellt effektiviseringar inom vattenkraft. En stor del av utvecklingen inom förnybart ligger dock inte i FoU-budgeten. Det gör varken vindkraften eller biomassan. Därför är inte procentsiffran Kent Persson nämner helt relevant när vi talar om FoU i relation till ny teknik inom förnybar energi.

Inom vindkraft är Vattenfall det sjätte största företaget i Europa och inom havsbaserad vindkraft är Vattenfall störst. Vattenfall satsar i dag även på biomassa och är Europas tredje största aktör när det gäller förnybar energi.

Vattenfall satsar i dag mer pengar på forskning i förhållande till sin omsättning jämfört med sina konkurrenter.

Regeringen förväntar sig att Vattenfall hör till de företag som leder utvecklingen mot att uppnå EU:s klimat- och energimål till år 2020, vilket vi också kommunicerade vid bolagsstämman våren 2009.

Anf. 9 ALF ERIKSSON (s):

Fru talman! Tack, näringsministern, för försöket till svar! Vattenfall har i uppdrag att vara ledande i omställningen till ett hållbart energisystem. Det ägardirektivet fick Vattenfall redan 2005.

Det har riktats mycket kritik mot det ägardirektivet, inte minst från Maud Olofsson själv före valet. Riksrevisionen har påpekat att det bör förtydligas och bli mer stringent, men det har inte hänt något på de gångna tre åren. Mer än tre år har nu gått, och man kan börja spekulera i varför det inte händer något.

Det är väl ganska troligt att ovissheten om ägarförhållanden har betydelse för företagets långsiktiga planering. Det är klart att om företaget ska säljas behövs det troligtvis en annorlunda planering som kan påverka företaget på både kort och lång sikt.

Det är riktigt att jag har ställt en liknande interpellation tidigare. Jag gjorde det utifrån den något märkliga skrivning som finns i energipropositionen och i näringsutskottets betänkande om att Vattenfall ska kvarstå i statlig ägo under innevarande mandatperiod. Det är ju ingen längre planering. Nu är det nio månader kvar av denna mandatperiod, och jag föreställer mig att ett företag med Vattenfalls storlek behöver en längre planeringshorisont.

Nu har regeringen skapat ytterligare ovissheter i den här frågan. Folkpartiet säger öppet att man vill sälja i alla fall delar av Vattenfall. På en frågestund – ett svar till Tomas Eneroth för några veckor sedan – sade statsministern i ett mycket svårtolkat svar att staten ska stå kvar som majoritetsägare, men i nästa svar sade han att staten kunde vara minoritetsägare. Vi vet inte vilket som gäller, och det vet förmodligen ingen annan utanför Regeringskansliet heller.

Nu är det som sagt nio månader kvar av denna mandatperiod, och regeringen agerar ryktesspridare i frågan. Jag har fortfarande samma fråga: Vad är det som kommer att gälla om nio månader om denna regering skulle få förnyat mandat? Varken ledningen för Vattenfall eller allmänheten vet hur ägarförhållandena i Sveriges största statliga företag ska se ut om några månader.

Anf. 10 KENT PERSSON (v):

Fru talman! Jag tackar näringsministern för svaret på min interpellation. Bakgrunden är den tidningsartikel som fanns i Ny Teknik i mitten av november, där vi kunde ta del av att Vattenfalls forsknings- och utvecklingsprogram bara uppgår till 0,9 procent av den totala forskningen och utvecklingen. Detta reser en rad frågor, framför allt om man går in och tittar på Vattenfalls kommentarer. Satsningen sker framför allt på CCS-teknik, alltså avskiljning av koldioxid.

Mot bakgrund av detta har jag ställt en fråga till näringsministern. Kommer ni att via ägardirektiv se till att Vattenfall ökar sin andel av forsknings- och utvecklingsprogrammet?

I det svar jag har fått från Maud Olofsson kan jag konstatera att regeringen tycker att det är viktigt att Vattenfall satsar på forskning inom förnybar energi. Det är bra.

Men sedan kommer en rad andra påståenden. Det första är: Det är styrelsens uppdrag att förvalta och utveckla Vattenfall på ägarens upp-

drag. Det är ju en självklarhet! Man kan ställa sig frågan: Vilket är då egentligen uppdraget?

Styrelsen och ledningen ansvarar för budget och investeringar, står det också. Även det är en självklarhet; det är ju därför man tillsätter en styrelse. Det handlar också om hur mycket som går till forskning och utveckling och vilka produktionsslag man avser att verka inom. Här blir det lite problematiskt. Näringsministern har vid olika tillfällen gått ut och talat om att Vattenfall ska vara ledande i energiomställningen i Sverige. Vattenfall måste också ta krafttag för att uppnå sina långsiktiga avkastningskrav inom ekonomin, vilket Ola Alterå har sagt vid flera olika tillfällen.

Frågan är då vilka produktionsslag man ska satsa på. Det kan väl inte vara så att regeringen passivt sitter och väntar på att Vattenfall ska vara ledande i energiomställning när resultatet kan visa på att man inte är det? Här handlar det om att regeringen via sitt ägaransvar också talar om åt vilket håll Vattenfall ska styra. Regeringen ska tala om vad det är som gäller i framtiden. Det handlar inte bara om att tala om att man ska vara ledande i energiomställning, utan det handlar också om att tala om vilka energislag man bör satsa på i framtiden om man nu vill vara ledande i energiomställning.

Inom det området brister ägaransvaret från regeringens sida betänkligt, kan jag tycka. Det handlar om hur vi långsiktigt ska se på Vattenfall och vilken roll Vattenfall har i utvecklingen framöver.

För att ytterligare förstärka detta kan man gå in och titta lite grann på vad som står i delårsrapporten från i höstas om var produktionsslagen och energin kommer ifrån. Där ser man att fossilkraften står för 46 procent av producerad energi, kärnkraften för 30 procent, vattenkraften 21 procent, vindkraften 0,9 procent och biomassan 0,5 procent.

Det visar att Vattenfalls satsningar sker inom den fossila energin och kärnkraften. Det strider egentligen mot vad näringsministern har sagt vid ett flertal tillfällen.

Min fråga kvarstår: Vad tänker regeringen göra för att öka det förnybara inslaget i svensk energipolitik?

Anf. 11 EVA-LENA JANSSON (s):

Fru talman! Jag tackar näringsminister Maud Olofsson för svaret. Jag har ställt en interpellation med anledning av alla debatter och diskussioner om Vattenfall.

I en debatt sade Maud Olofsson att vi ska ha 50 procent förnybar energi och vi ska minska koldioxidutsläppen med 40 procent. Det är klart att Vattenfall ska vara med i det arbetet!

Men ett av regeringspartierna, Folkpartiet, har tidigare i år poängterat att de ändringar som regeringen har aviserat när det gäller nya ägardirektiv inte ska fokusera på mer förnybar energi. Folkpartiet anser dessutom att Vattenfall ska vara berett att med full kraft köpa och driva tyska kärnkraftverk samt att det är viktigt för Vattenfall att skaffa sig mer kompetens för att bygga moderna, nya reaktorer i Sverige.

Samtidigt har statsminister Reinfeldt antytt att delar av Vattenfall ska säljas medan det har dementerats av andra företrädare. Vi har också haft en vd som gärna har velat sälja energinätet. Därav mina frågor – avser

näringsministern att vidta åtgärder för att öka Vattenfalls investeringar i kärnkraft?

Jag tycker inte att jag får något riktigt konkret svar mer än att näringsministern skriver: Vi ska inte öka Vattenfalls investeringar i kärnkraften. Det är mitt svar. Men min fråga är egentligen om det är regeringens svar. Kan jag tolka det så? Folkpartiet är med och bildar regeringsunderlag. Enligt deras energipolitiska talesperson anser man att Vattenfall med kraft ska köpa och driva tyska kärnkraftverk. Vilken del av regeringen är det som gäller? Kan det här stå för hela regeringen?

Dessutom får jag svaret från näringsministern att hon anser att hon inte vill spekulera i vad som kommer att hända i framtiden. Men eftersom statsministern, visserligen inte vice statsministern utan statsminister Reinfeldt, har spekulerat i av vad som ska hända med Vattenfall vore det intressant att få veta av den minister som är ansvarig för ägarfrågan vad hon tänker göra. Jag skulle gärna vilja ha ett förtydligande.

Anf. 12 PER BOLUND (mp):

Fru talman! Jag vill börja mitt anförande med en liten historiebrevskrivning. År 2005 skrev Maud Olofsson så här på Svenska Dagbladets debattsida: Jag kan inte tolerera att statligt ägda Vattenfall investerar i den smutsigaste energiproduktion vi känner till även om det sker i andra länder.

Därefter, år 2006, kom Maud Olofsson in i regeringen som vi alla känner till. Hon blev dessutom ansvarig minister för energifrågor och för statligt ägande och därmed också ansvarig för Vattenfall och dess verksamhet. Trots de fagra ord som man skrev i valrörelsen inför valet hände det ingenting från regeringens sida och från Maud Olofssons sida. I två och ett halvt år satt man, och det hände ingenting – ingen styrning av Vattenfall, inga nya direktiv och ingen ny bolagsordning.

På en bolagsstämma i april höll statssekreterare Ola Alterå ett anförande, ganska mumlande och inte särskilt konkret. Jag var där och lyssnade på honom. Jag kände reaktionen i salen, och det var ingen särskilt anmärkningsvärd reaktion. Man tolkade det inte vare sig från min eller auditoriets sida som någon omsvängning i regeringens styrning av Vattenfall på något sätt.

När man tittar på vad Vattenfall har gjort under de här åren under Maud Olofssons styre är det uppenbart att det har gått åt fel håll. Utsläppen har ökat år från år. De planer som Vattenfall har innebär att man planerar att investera 58 miljarder kronor i nya kolkraftverk och öka utsläppen kraftigt i framtiden. Man håller på att bygga ett nytt kolkraftverk i Hamburg som kommer att släppa ut åtta och en halv miljon ton koldioxid extra varje år. Man planerar dessutom ett nytt kolkraftverk med brunkol i Brandenburg och nya brunkolsgruvor för att expandera brunkolsverksamheten.

Vattenfall har under Maud Olofssons tid som minister med ansvar för de här frågorna investerat drygt 100 miljarder kronor i Nuon, som är ett bolag som har ännu högre utsläpp per producerad energienhet än vad Vattenfall har.

Det är uppenbart för alla som ser till historien och som har följt debatten att Maud Olofssons ord inte går ihop med hennes handling. Man kan fråga sig varför. Vad var det som tog stopp när Maud Olofsson kom

Prot. 2009/10:55
21 december

*Svar på
interpellationer*

in i regeringen och som gjorde att hennes planer uppenbarligen inte gick att genomföra?

När Maud Olofssons statssekreterare Ola Alterå var i näringsutskottet för bara några veckor sedan frågade jag honom vad det var som gjorde att man från regeringens sida inte hade vidtagit några åtgärder. Man hade inte haft någon aktivitet när det gäller Vattenfall. I två och ett halvt år hade man över huvud taget inte gjort någonting. Ola Alterå var åtminstone tydlig med att regeringen hade prioriterat andra frågor. Det var andra saker på agendan som var viktigare. Det sade han rakt ut, och det kan jag säkert få bekräftelse på från mina kolleger från näringsutskottet som är här i dag.

Självfallet måste man göra prioriteringar i regeringsställning. Men för oss som driver en hård miljöagenda är det svårt att förstå vad det är som är så mycket viktigare än att vidta de åtgärder som kan få allra störst påverkan på de svenska utsläppen. I svenska utsläpp räknar jag då även in det som statliga bolag i andra länder släpper ut.

Jag skulle vilja ha ett svar från Maud Olofsson här i dag. Vad var det som var så viktigt att det inte gick att prioritera Vattenfall och att det inte gick att genomföra några åtgärder under de första två och ett halvt åren som Maud Olofsson satt i regeringsställning? Vilka uppgifter var så viktiga att det inte fanns utrymme för att styra Vattenfall?

Anf. 13 TOMAS ENEROTH (s):

Fru talman! Tack för svaret även om det var kortfattat! Man kan konstatera att de många interpellationer om Vattenfall som har kommit till riksdagen härrör sig från att det har kommit väldigt otydliga signaler från regeringen om hur man ser på Vattenfall. Det handlar om hur man ser på Vattenfalls uppdrag, hur man ser på Vattenfalls roll och hur man ser på det framtida ägandet av Vattenfall. Om regeringen hade varit tydlig hade det inte varit lika många interpellationer. Om regeringen hade varit solklar i sin ägarstyrning hade inte varumärket Vattenfall och verksamheten Vattenfall skadats i den utsträckning som skett under hösten.

Vi kan konstatera att Vattenfall under de här snart tre åren har ökat sina investeringar i kolkraft. Även om statsrådet har talat förnybart har man investerat i kol. Man har minskat andelen investeringar i förnybar energi. Framför allt tror jag att man oroväckande äventyrar Vattenfalls starka ekonomiska situation genom att kraftigt öka investeringar i kolkraft, inte minst med 100-miljardersförvärvet i Nuon som nu belastar Vattenfalls resultat. Jag tror att det är viktigt att statliga företag är värdeskapande och bidragande till energiomställningen. Det är det uppdrag vi har gett till Vattenfall. Vi tror att det är en alldeles utmärkt kombination eftersom allt talar för att investeringar i förnybart kommer att vara lönsamt framöver. Ingen av oss politiker vill väl att det ska vara lönsamt att framöver fortsätta att investera i kolkraft.

Regeringen, och inte minst näringsministern, har varit oerhört otydliga. Konstitutionsutskottet kommer framöver att få granska Maud Olofssons agerande. Vi har hört hur före detta ordföranden Dag Klackenbergs gett sin bild av hur ägarstyrningen fungerat. Jag tror att han nämnde begreppet beröringskräck när det gällde relationen till Vattenfall. Vi har hört den nuvarande styrelseordföranden och den nuvarande vd:n uttala riktningar för bolaget som inte alls ligger i linje med det som näringsmi-

nistern har pläderat för. Det innebär att det är uppenbart att det inte bara har funnits olika uppfattningar om detaljer i det berömda Tysklandsavtalet eller i ansvarsförbindelser, utan det har också funnits olika uppfattningar och bilder av vilka uppdrag Vattenfall har.

Det finns olika sätt att kommunicera detta och styra detta. Vi har krävt ägardirektiv. Det har vi gjort återkommande och blivit nedröstade av borgerliga riksdagsledamöter vid flera tillfällen. Man har sagt att det kommer inom kort. Det där inom kort har dröjt och dröjt, och fortfarande står Vattenfall utan nya ägardirektiv. Då funderar man på vilka andra ägarsignaler som finns.

I svaret hänvisar Maud Olofsson till att statssekreterare Ola Alterå var på bolagsstämman och pratade. Jag har tidigare sagt att man måste styra bolag och inte bara prata. Det har jag fått kritik för av näringsministern, men om vi funderar på vad statssekreteraren sade på Vattenfalls bolagsstämma kan vi konstatera att det inte är dokumenterat. Vi har efterfrågat i näringsutskottet om det har blivit några effekter av det som kommunicerades. Gjordes det någon förändring i bolagsordningen? Gjordes det någon korrigerande i affärsplaner? Fick det prat som statssekreteraren redovisade på bolagsstämman över huvud taget några konsekvenser? Enligt inte minst det här interpellationssvaret var det uppenbarligen någonting som var väldigt viktigt och angeläget. I brist på ägardirektiv blir nämligen detta oerhört viktigt.

Om man avstår från att ge tydliga ägardirektiv, eftersom regeringen uppenbarligen inte kan komma överens om sådana, blir andra typer av signaler än mer viktiga, men de blir uppenbarligen inte så viktiga att de dokumenteras eller får någon effekt för vare sig bolagsordning eller affärsplan.

Min fråga till statsrådet blir: Kan statsrådet på något sätt beskriva här för oss i riksdagen hur Ola Alterås uppenbarelse på bolagsstämman har påverkat Vattenfalls verksamhet? Har den inneburit att man ökar investeringarna i förnybart?

Anf. 14 JAN ANDERSSON (c):

Fru talman! Blott Sverige svenska krusbär har. Så skaldade Carl Jonas Love Almqvist en gång i tiden. Med det vill jag ha sagt att det är så oerhört lätt att bli hemmablind när man diskuterar Vattenfall och energipolitik.

Det är tveklöst så att tittar vi på energimixen ser det ut på ett helt annat sätt när vi kommer ut i Europa och övriga världen än vad det gör här hemma i Sverige. Tyskland sitter till exempel inte på oerhörda tillgångar i form av vattenkraft eller biomassa.

Jag tycker mig ha förstått att oppositionen fortsatt tycker att Vattenfall ska finnas på den internationella marknaden men inte ha någon beröring med det fossila. Då återstår väl Norge i Europa om man vill investera.

När man lyssnar på partierna på åskådarläktaren i oppositionen får man närmast det intrycket att företaget Vattenfall är det enda politiska styrmedel vi har när det gäller energipolitiken. Inget kan vara mer felaktigt. Vi kan titta på forskningssidan och jämföra vad den förra regeringen gjorde och vad alliansregeringen har gjort. År 2006 hade vi lite styvt 800

miljoner i stadsbudgeten på energiforskningsidan. I dagsläget har alliansregeringen lagt över 1,3 miljarder på energiforskning.

Jag förutsätter att alla investeringar i förnybart i Sverige ska göras i kraft av elcertifikatssystemet. Regeringen och vi i riksdagen har beslutat oss för att höja elcertifikatssystemet kraftfullt fram till 2020. Det ska höjas upp till 25 terawattimmar.

Fru talman! Det är lite intressant att titta på vad alternativet är när det gäller ägarstyrningen. Ledamoten Eneroth är orolig över Vattenfalls ekonomiska kapacitet efter Nuonförvärv och lite annat. Men han är inte mer orolig än att det går att plocka ut 5 miljarder till riskkapitalsatsningar. Samtidigt som man ska vara ledande i omställningen till förnybart och, förstår vi nu, också öka rejält på FoU-sidan kommer nu det häpnadsväckande kravet från Socialdemokraterna att Vattenfall ska erbjuda basindustrin Europas lägsta elpriser.

Ta nu chansen Eva-Lena Jansson, Alf Eriksson och Tomas Eneroth att förklara för mig hur det ska gå till! Ska ni, om ni bildar regering, skicka ned Sahlin till Bryssel för att säga att vi inte bryr oss om statsstödsregler eller ska ni försöka få de andra att gå med på att vi har ett statligt företag som dumpar energipriserna till vår industri genom politiska riktlinjer?

Alliansregeringen säger att Vattenfall ska vara ett starkt företag och erbjuda konkurrenskraftiga priser. Det är någonting helt annat än den populism som jag ser från vänstersidan.

Anf. 15 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet för ett på alla punkter tydligt svar. Det gäller särskilt frågan om Vattenfall ska säljas ut eller inte. Där har Alf Eriksson ställt ett antal frågor under den här mandatperioden. Jag skulle tippa att det är ett tiotal. Vid samtliga tillfällen har han fått samma svar, nämligen att Vattenfall inte ska säljas ut. Jag vet inte riktigt hur man ska kunna lugna Alf Eriksson på den här punkten.

I den här debatten har också interpellanten Eva-Lena Jansson ställt ett antal frågor till Folkpartiet. Med anledning av detta vill jag säga några saker.

För det första: Folkpartiet står helt bakom den energiöverenskommelse som vi har varit med och träffat med Moderata samlingspartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Det är det viktiga beskedet. Det finns ingen avvikelse från detta. Det innebär bland annat att vi är med och ser till att förnybara energislag, till exempel vindkraft, ökar till 10 terawattimmar och i förlängningen möjligen ökar upp till 30 terawattimmar.

För det andra, fru talman, råder det tankefrihet i det här landet så att man kan diskutera framtiden efter den här energiöverenskommelsen. Paragraf 6 i energitekniklagen är faktiskt avskaffad, och det är tillåtet att tänka vidare.

För det tredje: Jag tycker att man ska vara bekymrad över situationen nere i Tyskland. Det förekommer mycket stora koldioxidutsläpp där. Man får fundera kring hur svenska och andra företag som verkar där ska agera för att minska sin del av koldioxidutsläppen. Då kan man vara bekymrad när en av de viktigaste ersättarna är naturgas från Ryssland. Det är tillåtet att vara bekymrad över detta.

För det fjärde, fru talman, tror jag att det är väldigt viktigt att i Sverige se till att man inte gör halt och blir ett avvecklingsparti för elektrisk kraft. Vi vill vara ett utvecklingsparti, precis som Centerpartiet och övriga allianspartier, av den anledningen att den svenska basindustrin är så otroligt beroende av riklig tillgång på elektricitet från olika energikällor. Det handlar inte bara om produktionen av elektricitet, utan det handlar om sysselsättning i väldigt många stora svenska industrier, inte minst efter Norrlandskusten.

Vi kan också i dessa dagar lägga märke till att bristen på effekt på energisidan driver fram ohyggligt höga priser på marginalen på elektricitet. Det har talats om 2:50 per kilowattimme, och det är ju väldigt högt.

För det femte: När Eva-Lena Jansson ställer de här frågorna måste man också fundera på, som Jan Andersson gjorde, vad alternativet på oppositionssidan är. Såvitt jag förstår är det ett parti, Socialdemokraterna, som Eva-Lena Jansson tillhör, som gärna vill behålla kärnkraften av sysselsättningskäl. Två partier, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, vill avveckla så fort som möjligt.

Att rösta på det alternativet i valet 2010 när det gäller energipolitiken, fru talman, är som att delta i ett lotteri.

Anf. 16 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först säga att vi har diskuterat Vattenfall ganska många gånger här i riksdagen, och jag känner ibland att vi har samma diskussion om och om igen. Jag tror att det snarare är så att vi är oense i den är frågan än att ni efterlyser mer fakta.

Jag tror att det är viktigt att hålla sig till fakta när vi diskuterar detta. För det första var det så att när Socialdemokraterna tillsatte Lars G Josefsson som vd bestämde man att han skulle internationalisera bolaget. Det skedde i början av 2000-talet. Om man internationaliserar ett bolag som Vattenfall betyder det att man köper både kärnkraft och kolkraft, och det var det uppdraget som Lars G Josefsson fick, det säger han själv. Sedan har man mage att komma hit och säga: Så där ska vi inte ha det!

Det är ni själva som har sett till att bolaget ser ut som det gör. Det som händer nu, under vår tid, är att man byter ut en del av kolkraften mot biomassa och biobränsle. I grunden är det så att i Europa finns kolkraft som en viktig energiresurs, precis som Jan Andersson säger. Men det vi gör nu är att vi byter ut en del av kolkraften mot biobränsle och biomassa, vilket gör att vi minskar utsläppen, och det måste ändå vara det grundläggande.

Sedan säger Alf Eriksson att det inte har hänt något i Vattenfall. Jag beklagar om inte riksdagen har uppfattat vad som är gjort och inte, men det faller inte tillbaka på mig, utan det är i så fall snarare på riksdagen.

Det vi har gjort är att vi med bolaget under den här tiden har gått igenom en strategi för bolagets framtid. Jag har talat om här i riksdagen att det är det vi ska göra, och det är också det som vi har gjort. Den strategin resulterade i att Ola Alterå var på stämman och berättade vilka tre områden som vi vill att bolaget ska fokusera på. Det är så vi styr bolag. Så styr vi också andra bolag.

Det är tre områden som vi vill att bolaget fokuserar på. Det första är lönsamheten. Det andra är den gröna omställningen. Det tredje är att vårda varumärket. Styrelsen har uppfattat det här. Ordföranden har upp-

fattat det här. Vd:n har uppfattat det här. Om riksdagens ledamöter inte har uppfattat det beklagar jag det, men det räcker egentligen att styrelsen uppfattar det, för det är de som ska verkställa det som ägarna vill.

Sedan är det upp till styrelsen i nästa led att komma tillbaka till ägar- na och säga vad man gör på de här områdena och hur man tänker ta sig an detta. Det återstår för styrelsen att göra.

Vi har också förnyat styrelsen. Vi har bytt ordförande, och vi har nu också rekryterat en ny vd som ska ta över efter Lars G Josefsson. Det sker alltså en rad förändringar.

Syftet med det här är att ta nästa steg i Vattenfalls utveckling där man ju på ett tydligare sätt måste finnas med i den gröna omställningen. Då ska man komma ihåg att det som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet sade under sin tid var att man skulle vara ledande i om- ställningen i Sverige, trots att det är ett internationellt bolag. Därför är det viktigt att se att man måste ha den här ledande rollen i omställningen i det globala företaget som man är.

Vad gör då Vattenfall? Man är tredje största aktör när det gäller för- nybar energi. Man har i dag 40 biobränslade värme- och kraftvärmeverk och är en av världens största köpare och användare av biomassa. Inom vindkraft är Vattenfall det sjätte största företaget i Europa, och i offshore, som jag sade, är man störst av alla. Man driver i dag 700 vindkraftverk som tillsammans producerar 2,2 terawattimmar. Därmed har också Vat- tenfall fler vindkraftverk än hela Norge och Finland tillsammans.

Om jag för ett ögonblick tittar på investeringslistan och på vad som har hänt sedan vi tillträdde ser jag att från att 2005 ha investerat 1,8 mil- jarder investerar man i dag 8,6 miljarder. Det har hänt under den här regeringens tid. Det är alltså en kraftfull investeringsökning på bland annat vindkraft. På samma sätt kan man se på biomassa.

Men det är klart att det är ett långsamt fartyg som man ska vända. Det är därför som man också måste se att när vi satte ned fötterna när det gäller energipolitiken menade vi att man också kan styra om Vattenfall åt rätt håll.

Anf. 17 ALF ERIKSSON (s):

Fru talman! Vi har i Vattenfall ett av de viktigare verktygen för att kunna klara energiomställningen i Sverige. Ministern säger i svaret att så länge den här regeringen ansvarar för ägandet av Vattenfall kommer man fortsättningsvis att vara en aktiv, ansvarsfull och professionell ägare. I nio månader – längre sträcker sig inte den horisonten. Ett företag kan naturligtvis inte planera sin verksamhet, sina långsiktiga investeringar, på nio månader utan att veta vad som gäller och vem som ska vara ägare.

I regeringförklaringen 2006 sade regeringen att förbudet mot att uppföra nya reaktorer ska bestå. Det har ni ändrat. I alla fall har ni avise- rat att ni ska ändra det. Vi har inte fått något lagförslag till riksdagen än. Men när det gäller frågan om vad som ska hända med Vattenfall efter valet vet vi ingenting. Självklart blir det spekulationer när det inte finns någon långsiktig styrning.

Man kan också få uppfattningen att det råder delade meningar i rege- ringen om lönsamheten i investeringar i förnybar energi. Inte minst fick jag det intrycket av Jan Anderssons inlägg här precis nu. Man kan också få det intrycket när man lyssnar på regeringens företrädaren från Folkpartiet.

Han säger att Vattenfall inte får bli en lekstuga för ineffektiv klimat- och energipolitik. Där hävdar man att investeringarna ska ske i forskning och CCS-teknik.

Vi har inte uppfattningen att det förnybara skulle driva upp elpriserna. Elpriserna till industrin i Sverige är fortfarande lägre än i de flesta konkurrentländer.

Industrin är orolig för att de ska bli högre. Det är inte för att de ska bli högre på grund av satsningar på förnybart, utan genom att man kopplar ihop ett nät med länder som har betydligt högre elpriser. Det handlar inte om att man jämnar ut effekten utan att man ska satsa på en massiv export. Det är då som det här inträffar. Vi skulle bygga kärnkraftverk i Sverige för att skicka ström till Tyskland som själva har beslutat att lägga ned sina. Det är det som gör att vi riskerar att få högre elpriser för industrin i Sverige.

Fru talman! Vi har inte fått något besked om hur regeringen ser på det framtida ägandet för Vattenfall om nio månader. Det finns en möjlighet att här i dag lämna ett besked till Vattenfalls ledning, väljarna och alla aktörer på energimarknaden om att Vattenfall ska kvarstå även efter ett val och kan användas som ett verktyg för att klara den nödvändiga energiomställningen.

Anf. 18 KENT PERSSON (v):

Fru talman! Min interpellation handlar om forsknings- och utvecklingsinsatser inom Vattenfall, inte om investeringar i sig. Investeringar är förhoppningsvis oftast ett resultat av forsknings- och utvecklingsarbete. Det är också svar till Jan Andersson. Vi ska inte blanda ihop korten och diskutera andra saker.

Vi ska komma ihåg att investeringarna i Vattenfall när det gäller vindkraft har skett utifrån en mycket låg nivå. Den senaste stora investering som Vattenfall gjorde rörde inte den förnybara energin utan Nuon som är bland de ledande när det gäller utsläpp av koldioxid.

Jag kan också bekräfta det Per Bolund tidigare sade om Ola Alterås insats på det senaste mötet. Regeringen har prioriterat andra frågor än ägandefrågor i Vattenfall. Det stämmer.

När Maud Olofsson skriver att regeringen förväntar sig att Vattenfall hör till de företag som leder utvecklingen mot att uppnå EU:s klimat- och energimål till 2020 funderar jag på vad det är för insatser när det gäller forskning och utveckling som regeringen tänker sig via förhoppningsvis ägardirektiv till Vattenfall. Det är bara 0,9 procent av den totala budgeten som används av Vattenfall till forskning och utveckling som rör det förnybara. Jag tycker att det är en mycket liten satsning.

Vattenfall har bra exempel på satsningar som när man gick in i ett utvecklingssamarbete med Volvo för inte så länge sedan. Det visar att det kan finnas en vilja, men det går inte att bara stå vid sidan om och säga att det är styrelsens uppdrag att verka utifrån ägardirektiv. Jag undrar vilka de ägardirektiv är som säger att Vattenfall ska vara ledande i energiomställningen.

Om det är så att den tidigare regeringen bara har sagt att Vattenfall ska vara ledande i energiomställningen i Sverige finns det en möjlighet här att agera så att Vattenfall är ledande på samtliga marknader där man finns. Det ägardirektiv som tillkom under den förra regeringen var inte

tillräckligt. Det ska vi givetvis medge. Kommer inte nuvarande regering att få någon förändring kommer en ny regering att se till att Vattenfall tar ansvaret för förnybar energi på de marknader där Vattenfall verkar.

Forsknings- och utvecklingsarbete är oerhört viktigt för ett företag som har för avsikt att överleva och agera på en konkurrensutsatt marknad. Vart styr vi när det gäller Vattenfall? Är det mot forskning och utveckling som rör förnybar energi bör regeringen vara tydlig med att gå ut och ge de direktiven. Det handlar inte bara om att prata på en bolagsstämma. Det räcker inte. Det går att uppfatta lite olika vad det innebär.

Här behövs det tydliga ägardirektiv från regeringens sida.

Anf. 19 EVA-LENA JANSSON (s):

Fru talman! Jag vill börja med att förtydliga Socialdemokraternas syn på kärnkraft. Vi har sagt att kärnkraften ska avvecklas i den takt vi kan ersätta den med förnybar energi under förutsättning att det inte äventyrar industrins exportkraft. Det är tydligt. Jag tycker inte att det är något speciellt nytt i det, men det är väl bra för förtydligandets skull om någon undrar här i kammaren.

Jag hade ställt mina frågor eftersom det är flera olika partier i regeringen. Man har olika uppfattningar om kärnkraften.

I svaret säger Maud Olofsson att hon inte avser att vidta åtgärder för att öka investeringar i kärnkraft. Då blir min fråga om regeringen motsätter sig nya investeringar i kärnkraft via Vattenfall. Jag skulle vilja ha ett tydligt svar på den frågan.

Maud Olofsson har tidigare när det gäller ägarstyrningen sagt att hon ska vara tydlig i sina direktiv, och sedan ska hon inte gå in och peta i detaljer. Är kärnkraft en sådan sak som hon är tydlig med i sina direktiv och inte någon detalj?

Jag har varit på ett antal bolagsstämmor som de statliga bolagen har haft. Vid varje bolagsstämma håller ägarrepresentanten visserligen tal, men ägardirektiven och det ägaren vill lämnas fram till vd och styrelseordförande i en pärm. Där finns de tydliga instruktionerna. Om jag kommer ihåg bolagsstämman rätt – Per Bolund kan annars korrigera mig – såg inte jag ett sådant överlämnande, även om jag antar att det är där man gör förtydligandet om vad som ska gälla.

Jag hade också frågor om hur man såg på förnybar energi. Jag gillar när Maud Olofsson säger att vi ska ha 50 procent förnybar energi och minska koldioxidutsläppen med 40 procent och att det är klart att Vattenfall ska vara med i det arbetet. Det var därför vi socialdemokrater var tydliga på vår kongress. Vi var inte nöjda med hur Vattenfall styrdes. Vi vill lägga större tyngd på de här frågorna.

Men Folkpartiet säger att regeringen har aviserat att de nya ägardirektiven inte ska fokusera på mer förnybar energi. Då blir jag bekymrad. Då finns det ett motsatsförhållande i regeringen. Om Carl B Hamilton och Folkpartiet anser att man inte ska satsa på förnybar energi utan på kärnkraft måste det vara tydligt vad man avser i regeringen.

Om vi dessutom har en statsminister som anser att man ska sälja delar av Vattenfall medan Maud Olofsson inte vill spekulera i huruvida det ska bli försäljning eller inte är det viktigt för oss riksdagsledamöter att få reda på det. Vi vet att de statliga bolagen har genomgått olika prov. Vattenfall är väl ett sådant bolag.

Fru talman! Jag vill påminna Maud Olofsson om att Vattenfalls förvärv av Nuon gjordes under hennes styre. I Vattenfalls kvartalsrapport anger man att det är en av orsakerna till att investeringar i förnybar energi inte har fått den omfattning som de skulle ha fått annars.

Med förvärvet av Nuon med mer kolkraft och mindre förnybar energi har man investerat ännu mer i fossil energi och minskat möjligheten till förnybar energi. Då blir min fråga om det var en lyckad styrning av Vattenfall. På något sätt måste man förhålla sig till det. Jag har för mig att Maud Olofsson när Vattenfalls köp av Nuon applåderades sade att det var bra.

Om man nu säger att vi ska satsa på förnybar energi, hur bra är det då att förvärva ett sådant bolag? Är det också en detalj? Jag anser inte att köpet av det företaget kan anses som en detalj, men jag skulle gärna vilja höra näringsministerns syn på den frågan.

Anf. 20 PER BOLUND (mp):

Fru talman! Jag måste säga att det är ganska häpnadsväckande att höra Maud Olofsson här i talarstolen i dag försvara Vattenfall, en av de största utsläpparna av klimatpåverkande gaser i Europa, och att hon uppenbarligen också accepterar att man investerar vidare i kolkraften. Maud Olofsson och regeringen säger att det går inte att verka i Europa utan att investera i kol, för det är det enda som finns i Europa.

Det är uppenbart helt fel. Ingenting kunde vara mer fel. Jag kan bara ta ett exempel. Vattenfall verkar i Tyskland. Man står för 13–14 procent av elproduktionen i Tyskland. Samtidigt är Tyskland en av världens ledande nationer när det gäller vindkraftsproduktion. Man har investerat enormt tungt i vindkraft, och man har en högre andel vindkraftsel i sitt elsystem än nästan alla andra länder.

Vattenfalls andel av den vindkraften är mindre än en promille. Man har en stor andel av elproduktionen, men man har inte investerat i det förnybara utan i det fossila. För Maud Olofsson är detta uppenbarligen helt okej.

Maud Olofsson försöker få det att verka som att man har ett aktivt styrt Vattenfall. Jag kan konstatera att Ola Alterå, hennes statssekreterare, åtminstone är ärlig med att regeringen har prioriterat andra frågor. Han erkänner också att det var först hösten 2008, efter att mer än halva mandatperioden hade gått, som man började att ens göra en genomgång av bolaget. Fortfarande, med nio månader kvar till valet, har Vattenfall inte fått några nya ägardirektiv av regeringen. Uppenbarligen har frågan inte varit prioriterad.

Det går inte att dra någon annan slutsats, och förklaringen som jag kan se ligger uppenbarligen i den liknödhet som Maud Olofsson visar upp här i riksdagen i dag. Vattenfall petar in lite biobränsle i sina kolkraftverk. Maud Olofsson är nöjd, samtidigt som de övriga drygt 100 miljonerna ton koldioxid inte påverkas.

När, Maud Olofsson, kommer regeringen att på allvar verka för att påverka Vattenfalls investeringar och minska utsläppen?

Anf. 21 TOMAS ENEROTH (s):

Fru talman! En viktig del av den här diskussionen handlar om oklarheten kring det framtida ägandet eller synen på ägandet. Jag noterar att

någon talare tidigare sade att det får man ha olika uppfattningar om i de politiska partierna. Och det är ingen som förbjuder en folkpartistämman att ha stora önskemål om 1 000 nya kärnkraftverk eller att privatisera Vattenfall, men när regeringen har olika uppfattningar blir det ett lite större bekymmer.

Vi har något slags ordning i det här landet där vi tycker att regeringen bör ha *en* uppfattning. Det har de uppenbarligen inte. I den frågestund som vi hade i riksdagen för inte så länge sedan svarade statsministern på ett ganska anmärkningsvärt sätt när det gäller synen på Vattenfall och ägandet av Vattenfall framöver. Jan Björklund, som också ingår i regeringen, har haft en annan uppfattning, både om Vattenfalls inriktning och om ägandet av Vattenfall, och Maud Olofsson har haft en tredje uppfattning. Jag tror till och med att Anders Borg har haft en fjärde uppfattning.

Det är detta som är bekymret när vi talar ägarstyrning: Regeringen dristar sig till att ha olika uppfattningar, fast man rimligtvis åtminstone där borde kunna enas om en uppfattning.

Det är därför frågan om ägardirektiv blir så akut. Regeringens brist på ägarstyrning leder nämligen till att Vattenfall inte bara kan agera som de vill – så hävdas det ju i debatten – men de får framför allt inte några tydliga signaler.

Det är ett av skälen till att jag lyfter upp Ola Alterås agerande på bolagsstämman. Även om han kan prata hur mycket han vill på en bolagsstämman finns det uppenbarligen inte dokumenterat. Det fick inga konsekvenser i bolagsordningen, och det fick inga konsekvenser i affärsplaner. Det har inte heller på något annat sätt påverkat bolagens politik. I ett läge där ansvarig näringsminister har applåderat Nuonförvärvet och stora inköp av kolkraft i Vattenfall är det klart att man blir fundersam över om det finns någon annan agenda.

Jag vill vara tydlig i min sista fråga till Maud Olofsson, för jag tycker inte att jag får några svar på den. Bara för att vi ska vara klara över verklighetsbilden: Ökar eller minskar Vattenfalls beroende av kolkraft under Maud Olofssons tid som näringsminister?

Ge oss en julklapp och tala om att det kommer nya ägardirektiv i nästa vecka! I så fall önskar jag gärna en god jul.

Anf. 22 JAN ANDERSSON (c):

Fru talman! Jag hade några frågor till oppositionen, framför allt till Socialdemokraterna. Jag kan konstatera att jag inte har fått svar på någon av dessa frågor.

Jag måste fråga: Säger ni samma sak till industrin som konsumerar el som ni säger till den industri som ska investera i förnybar elproduktion, det vill säga att vi ska ha Europas lägsta elpriser, genom att allra helst ha så dåliga ledningar att vi inte kan transportera ut någon el till kontinenten? Jag kan inte se att det där hänger ihop, och jag tror inte att så många andra seriösa energidebattörer heller ser att det hänger ihop.

På min fråga filosoferar ledamoten Eriksson om att jo men, vi har ju redan de lägsta priserna till basindustrin. Ja, det har vi, men det är en himla skillnad på det och på att föreskriva ett statligt bolag vilket pris de ska sätta på de varor de säljer till en specifik kund. Det är två fullständigt olika saker.

Svara på frågan! Hur ska ni styra Vattenfall till att erbjuda industrin Europas lägsta elpriser?

Vi vill ha konkurrenskraftiga priser till industrin. Det kommer också att ge en prisnivå som gör det möjligt för dem som vill investera i förnybar elproduktion att räkna hem de långsiktiga investeringarna.

Prot. 2009/10:55
21 december

Svar på
interpellationer

(ANDRE VICE TALMANNEN: Vi dividerar här om ni är inne på rätt områden eller inte när det börjar handla om energipriser och energiöverenskommelser. Det ingår inte i frågorna som har varit här.)

Anf. 23 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Fru talmannen har naturligtvis rätt i att denna diskussion tar sig något andra uttryck än bara styrning av Vattenfall, men det finns olika infallsvinklar på frågan.

Jag vill ändå säga till Alf Eriksson att det är klart att om han absolut vill ha en oerhört långsiktig ägarstyrning av Vattenfall måste man kanske ändå privatisera företaget så att man inte har några val emellan där väljarna kan få inflytande över detta genom olika regeringar.

Jag tror dock inte på detta alls, utan jag tror att det system vi har nu är bra. Jag tycker att statsrådet har gett ett väldigt bra svar på den frågan.

Fru talman! Jag var på en intressant resa tidigare i höstas längs Stora Luleälven. Vad gör man där? Jo, Vattenfall investerar väldigt mycket pengar – i Harsprånget och Porjus och flera andra fall. Resultatet av dessa ersättningsinvesteringar, som är en form av förnyelseinvesteringar, är att man kan tänka sig att produktionen ökar med 1 procent. Det kan låta lite i de här sammanhangen, men det är jättemycket. Man kan få ut mer av detta förnybara, och man investerar väldigt stora pengar här.

Allra sist, fru talman, vill jag säga att Tomas Eneroth ställer en intressant fråga. Men den har karaktären, Tomas Eneroth, av mannen som satt på stranden och hade foten i en isvak och i handen ett glödgat järn: Genomsnittstemperaturen var jättebra!

Anf. 24 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru talman! Jag tänkte avstå från att delta i den här debatten, men jag kunde inte hålla mig när det kommer så mycket konstigheter som det gör från regeringssidan.

Först har man en allmän diskussion om energipolitiken, och den tänker jag inte gå in på. Men jag tänkte faktiskt uppehålla mig lite vid just Vattenfall.

Jag hade i helgen en diskussion med ett styrelseproffs. Jag ställde frågan till honom: Hur ska man egentligen som ägare styra ett bolag? Det finns bara ett enda sätt man kan göra detta på. Det är genom att skriva in det i arbetsordningen, som ska finnas enligt aktiebolagslagen, alternativt att man utfärdar ordentliga ägardirektiv. Några andra styrmodeller finns inte.

Det är ungefär som när vi från riksdagens sida träffar myndigheter och vi tycker både det ena och det andra. De kan gå ifrån oss och säga: Vi bryr oss i det här fallet inte om vad ni säger.

Vi har två sätt att styra myndigheter. Det ena är att lagstifta, det andra är genom budget. Det finns liksom inga andra medel att använda sig av.

Då kan man fråga sig vad det här talet var värt för någonting, om det inte fattades något beslut. Vi är alla i alla fall så kunniga, även om Maud Olofsson vill försöka vara den som kan företagande mycket bättre än alla andra, att vi vet att det krävs ett beslut på en stämma för att ett förslag ska kunna vara gällande. Eller finns det någon annan ordning som Maud Olofsson har infört under sin tid som näringsminister, att ett vackert tal ska så att säga noteras som viljan från ägaren? Jag vill gärna ha svar på frågan om det är den ordningen som gäller. I så fall måste man nog också dra konsekvenserna av det och ändra aktiebolagslagen.

Det andra jag tänkte ta upp är det som vi har hört Folkpartiets Gunnar Andrén tala om under den här debatten. Han sade att Vattenfall nog skulle må bra av att privatiseras. Vi har hört statsministern uttrycka att man nog skulle kunna sälja ut delar av Vattenfall. Maud Olofsson vidhåller det man har kommit överens om i regeringen, att under den här mandatperioden ska man i varje fall inte sälja ut. Då kvarstår ju en undran. Det är höljt i dunkel vad som kommer att hända med Vattenfall. Man ger olika besked och man är djupt oenig om detta inom alliansen. Det är bara att konstatera. Något annat kan jag inte tolka det som när man säger så vitt olika saker.

När det gäller frågan om vad man ska göra med Vattenfall lyssnade jag väldigt noga på debatten på Folkpartiets landsmöte. Där var man väldigt tydlig med att det nog inte var bara tio reaktorer som skulle kunna ersättas. Man kanske skulle kunna bygga elva, nio eller tolv stycken. Det var inte så noga. Har man då inte avvikit helt och hållet från den energipolitiska uppgörelsen? Vad innebär det i så fall för Vattenfall?

Jag är medveten om att partier kan ha olika uppfattningar men ändå hålla sams i en regering. Ändå är det intressant att se åt vilket håll det här går. Jag skulle vilja säga, fru talman, att med det resonemang som man för har man en naiv syn på hur man ska kunna styra de statliga bolagen.

Slutligen, när det gäller vår syn och att vi häcklas för att vi vill ha den lägsta energikostnaden för basindustrin och att vi vill ha ett utfall, skulle jag också vilja säga att vi faktiskt har en vision om vad vi vill göra med Vattenfall. Uppenbarligen har inte Maud Olofsson det. Hon tycker att man ska sitta på åskådarläktaren och inte styra Vattenfall. Hade det varit på ett annat sätt hade det varit tydligt. Man hade ändrat ägardirektiven och man hade fört en mycket offensiv energipolitik. Det har regeringen inte gjort när det gäller Vattenfall.

Anf. 25 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först och främst ge en upplysning om vad ett interpellationssvar är. Det är regeringens svar. Det som står i interpellationssvaret, Eva-Lena Jansson, är regeringens svar och ingenting annat. Det är också viktigt att betona i alla de frågor som interpellationen innehåller.

En fråga var: Hur styr man ett bolag och hur styr man energipolitiken på ett område där Vattenfall är aktivt? Det första är ju att vi styr genom att ge direktiv. Det kan man ge på olika sätt. Det är ganska ovanligt att vi går till riksdagen, men det är ju den ordning som gäller just Vattenfall på grund av den mening som handlar om att Vattenfall ska vara ledande i omställningen till förnybar energi i Sverige. Men vi kommunicerar ju med styrelsen. Vi kommunicerar med bolagsstämman.

Jag kan återigen notera att det Ola Alterå har meddelat på bolagsstämman har styrelsen och vd uppfattat. Det är det som är det viktiga för mig. Att socialdemokratiska ledamöter, vänsterpartistiska ledamöter och miljöpartistiska ledamöter i riksdagen inte har uppfattat det kan jag bara beklaga. Det viktiga för mig är att styrelsen och vd har förstått det.

Det som kommer i nästa steg är att styrelsen kommer tillbaka till ägaren och säger: Vad gör man nu då? Låt mig ta ett område, kärnkraften, som har varit uppe till diskussion. Där har vi från ägarsidan inte varit nöjda med deras säkerhetsarbete. Det finns ju anledning i dag när vi ser de här bristerna i kärnkraften, både här hemma och i Tyskland, att konstatera att det som Vattenfall har gjort inte har varit tillräckligt. I så fall skulle de här kärnkraftverken vara i gång.

Det är klart att det är en gammal historia som vi har fått ta hand om under vår tid. Den härrör sig från den tid då Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna tog ansvar för Vattenfall.

Det som också är viktigt när det gäller förnybart är naturligtvis att elcertifikatsystemet, precis som Jan Andersson har sagt tidigare, är ett instrument som vi har gemensamt för alla energibolag. Det är otroligt styrande. Det kommer att bli 25 terawattimmar som vi har sagt, och vi kommer också att ha 50 procent av energin från det förnybara. Elcertifikatsystemet är ett otroligt effektivt system. Jag är glad att också kunna säga att det var Centerpartiet som förslog detta när vi diskuterade energipolitiken.

När det gäller forskning och utveckling är det viktigt att säga att det är rätt svårt att i ett bolag skilja ut en forskningsbudget från en investeringsbudget. I många av de här investeringarna ligger också forskningsinsatser. Det går inte att säga, som Kent gör, att här har ni en forskningsbudget. Mycket av de investeringar som sker på många av de här olika områdena innehåller också forskningsinslag. Det senaste och mest spännande tycker jag är vågkraft. Man investerar i Storbritannien men gör också satsningar på andra håll. Då är frågan: Är det här en investering eller är det forskning? Det är klart att vågkraften är i det skedet att det är väldigt mycket av forskning och utveckling samtidigt som det är en investering.

Med biomassa är det likadant. Vi tycker att det är bra att Vattenfall finns med i detta.

Elbilsprojektet som man har gått in i består av ytterligare delar där det är en blandning av investering och forskning. Vi bejakar det som Vattenfall gör på det här området.

Sedan säger Kent Persson att vindkraften inte är någonting att yvas över, för det sker från en sådan låg nivå. Det var på den tiden ni hade ansvar för det här. Det var en låg nivå. Det är därför vi är glada över att vindkraften åtminstone har ökat rätt rejält. Den behöver öka mer. Men det är på affärsmissiga grunder man ska göra de här investeringarna, och vi ska göra vad vi kan för att underlätta deras investeringar framöver.

Låg mig när det gäller ägarfrågan få komplicera diskussionen lite grann. Vi diskuterar nu samägandet av kärnkraften. Det kan komma att påverka ägarbilden. Jag tror att alla ni som sitter här tycker att man ska göra någonting åt samägandet. Men ägarbilden är ju sådan i dag att den kommer att behöva förändras om vi ska kunna klara av det. Det är därför som det inte går att säga att det kommer att vara exakt som det är nu. Jag

tror att det också har varit ett krav från er. Det är därför ägarfrågan är lite mer komplicerad än vad oppositionen vill göra den till.

Anf. 26 ALF ERIKSSON (s):

Fru talman! Riksdagens interpellationsstunder, Jan Andersson och Gunnar Andrén, är inte till för att regeringspartierna ska ställa frågor till oppositionen. Här är det ledamöterna som ställer frågor till statsråden. Det är den debatten vi för.

Nu har vi fått näringsministern till kammaren. Vi hade ju en debatt för en vecka sedan när vi diskuterade budgeten för energifrågorna. Då var inte näringsministern här, men vi tre oppositionspartier lämnade ett klart besked. Vi vill ha kvar Vattenfall i statlig ägo. Vi tänker använda Vattenfall som ett verktyg för att uppnå den nödvändiga omställningen av energipolitiken för att få fram förnybar energi så att vi får ett uthålligt energisystem.

Det går inte, Maud Olofsson, att skylla på alla andra för att det inte händer någonting. Nu har Maud Olofsson haft ansvaret i över tre år för bland annat Vattenfall. Kritiken har varit omfattande, men det har inte hänt någonting. Fortfarande, mitt under den här interpellationsdebatten, får vi olika besked om hur Vattenfalls framtid bör se ut.

Näringsministern har en möjlighet till. Jag förstår att tiden tog slut för näringsministern när hon skulle utveckla frågan om kärnkraften. Vi har en möjlighet till. Ge ett besked om hur regeringen ser på Vattenfalls framtid.

Eftersom det är mitt sista inlägg vill jag önska näringsministern och alla övriga i kammaren en god jul.

Anf. 27 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill passa på att tala om för Alf Eriksson och er andra att man har rätt att ställa frågor till interpellanterna vid en interpellationsdebatt. Det är inte bara ministrarna som ställs inför en frågerunda. Det sker vid frågestunden men inte vid interpellationer.

Anf. 28 KENT PERSSON (v):

Fru talman! Vattenfall har en budget för forskning och utveckling. Man satsade 1 ½ miljard under det senaste året. Det är ungefär 0,9 procent av den totala omsättningen.

Det intressanta är att nästan hälften av forsknings- och utvecklingspengarna används till lagring och avskiljning från fossileldade anläggningar. Bara 9 procent av forsknings- och utvecklingsbudgeten går alltså till satsningen på förnybara energikällor. Det är klart att det finns en budget. Varje företag av den här storleken har en forsknings- och utvecklingsbudget.

Utifrån det svar jag har fått på min interpellation är min slutsats att det finns en förklaring till snedfördelningen. Maud Olofsson sade i sitt svar att Vattenfall ansvarar för hur mycket och vilka produktionslag Vattenfall avser att verka inom. Det är här det brister i politiken från regeringens sida. Man öppnar för Vattenfall att fritt tolka vad man ska satsa på. Här behövs en betydligt tuffare och tydligare linje från regeringens sida, nämligen att forsknings- och utvecklingsinsatser ska ske inom de förnybara energislagen i framtiden.

Låt mig ge en historieberövning. Den energipolitik som har funnits i Sverige ända fram till 2008 härrör sig från den energiöverenskommelse som Centerpartiet kom fram till 1997 med en förnyelse 2002. Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet var överens om energipolitiken och satsningen på förnybara energikällor. År 2008 kom regeringen med en ny energipolitik och öppnade för kärnkraft.

Anf. 29 EVA-LENA JANSSON (s):

Fru talman! Jag ställde några frågor till Maud Olofsson som jag inte uppfattade att jag fick svar på. I min interpellation frågade jag om regeringen skulle ta initiativ för att öka Vattenfalls investeringar. Då svarade Maud Olofsson att hon inte tänker göra det. Jag frågade om regeringen är överens i frågan om Vattenfall och kärnkraft. Eftersom näringsministern hänvisar till att interpellationssvaret är regeringens svar får jag tolka det som att det Folkpartiet senare har sagt stämmer överens med att regeringen vill bygga ut mer kärnkraft.

Min följdfråga var då om regeringen motsätter sig nya investeringar i kärnkraft från Vattenfalls sida. Det fick jag inte svar på. Jag tolkar detta naturligtvis så att regeringen inte motsätter sig att Vattenfall investerar i ny kärnkraft. Det är därför vi inte har sett några nya ägardirektiv. Jag hade även den frågan: Har näringsministern tagit några initiativ till att regeringen fattat beslut om ett nytt ägardirektiv för Vattenfall? Den frågan är relevant, och den nämns inte i interpellationssvaret. Jag vet att Maud Olofsson hade kort om tid att svara på min interpellation. Jag förstår därför om inte allt fanns med i interpellationssvaret.

Vi socialdemokrater anser att Vattenfall är ett av Sveriges viktigaste verktyg i energiomställningen för klimatets framtid. Vi vill vara noga med att poängtera att om vi får folkets förtroende vill vi använda Vattenfall på ett aktivt sätt i omställningen till klimatsmart energi. Här i kammaren har vi fått tydliga ingångar att man vill öppna för utförsäljning av Vattenfall. Det skulle vara det tydligaste sättet att styra Vattenfall långsiktigt, i alla fall enligt en av mina meddebattörer.

Fru talman! Jag skulle vilja veta mer om ägardirektiven och om regeringen motsätter sig nya investeringar i kärnkraft från Vattenfalls sida.

Anf. 30 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru talman! Visst är det så att man har rätt att ställa frågor även till dem som deltar i debatten. Men skälet till att vi har interpellationsinstrumentet är att det är en del av granskningen av regeringen. Jag tycker att man ska vara noga på den punkten i det här sammanhanget. Viss får man ställa vilka frågor man vill, men granska oppositionen får man nog göra i andra forum än vid interpellationsdebatter.

Vår syn när det gäller statliga företag skiljer sig från regeringen. Regeringen vill vara en passiv ägare och vill inte styra de statliga företagen. Vi bland de rödgröna har en gemensam syn att vi vill ha de statliga företagen för att uppnå mål i politiken. Vi vill inte sitta på läktaren och titta på, som den här regeringen vill. Vi vill använda de statliga företagen, och vi vill uppnå viktiga politiska mål.

Maud Olofsson säger att det var så och så när Socialdemokraterna innehade regeringsmakten. Men Maud Olofsson var en del av den energi-

politiska överenskommelse vi hade vid den tidpunkten. Hade Maud Olofsson inget ansvar för den förda energipolitiken vid den tidpunkten?

Om det inte är så, vad hjälper det att hela tiden gnälla på vad vi gjorde när vi satt vid makten? Maud Olofsson orkar inte ens att ta itu med att styra om så att det blir enligt det hon tycker Vattenfall – i det här fallet – ska göra. Jag är förvånad över den passivitet och den slapphet som Maud Olofsson har visat under sin tid som näringsminister vad gäller just de statliga företagen.

Anf. 31 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag kan besvara vad Börje Vestlund sade. Förra mandatperioden fick jag lära mig den tuffa läxan när jag debatterade proffsboxning. Det var elva meddebattörer. De allra flesta var emot min ståndpunkt. Jag var tvungen att försöka besvara dem. Jag hittar inte skrivningen i riksdagsordningen just nu, men jag fick lära mig den tunga vägen av Björn von Sydow.

Anf. 32 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Interpellationsdebatterna ska dessutom tillföra ny kunskap och information. Det hoppas vi att de gör.

Först och främst är det här en intressant debatt. Det finns anledning att tolka vad debatten handlar om. Det första man slås av är att det finns en total oenighet om vad man egentligen vill med energipolitiken när man lyssnar på oppositionen. Miljöpartiet vill avveckla kärnkraften direkt och Socialdemokraterna när det går. Mitt emellan finns Vänsterpartiet. Vad det ska bli för energipolitik om ni ska presentera detta gemensamt återstår att se.

Den andra delen handlar om Vattenfall. Det finns några ingredienser man kan titta på. Ni vill bland annat ha mer detaljstyrning av Vattenfall. Ni vill inte sälja kärnkraft och kolkraft i Europa eftersom ni inte är beredda att ändra något i Vattenfall. Däremot vill ni öka uttaget av resurser från Vattenfall, samtidigt som ni vill att Vattenfall ska investera i mer förnybart. Sedan ska ni ha låga elpriser. Alla dessa saker går faktiskt inte ihop. Om ni ska lyckas med att möta väljarna måste ni samordna vad ni säger. De delar ni har presenterat i dag kommer inte att hålla.

Ert track record är inte särskilt bra när det gäller styrning av Vattenfall. Det är vad vi får ta hand om just nu. Ni köpte gemensamt, alla tre partier, både kärnkraft och kolkraft under den tid ni styrde Vattenfall.

Vi har styrt upp detta bland annat genom tydliga direktiv till styrelsen om vad som ska göras. Återigen har de helt och hållet uppfattat vad de ska göra. Bland annat finns en energi- och klimatöverenskommelse som ger tydlig vägledning för vad Vattenfall ska göra. Det är fråga om 50 procent förnybart, 40 procent minskade koldioxidutsläpp och 20 procent energieffektivisering till 2020 samt en fossilfri fordonsflotta till 2030.

Efter Köpenhamnsmötet inser alla att Vattenfall och alla andra kraftbolag måste vara med i omställningen. Jag hoppas verkligen att vi kommer att fortsätta att se att Vattenfall tar det tydliga ansvaret när det gäller att minska koldioxidutsläppen och att få fram mer förnybart.

Med detta vill jag tacka för den här debatten. Jag vill också önska god jul till riksdagsledamöterna och tacka för ett intensivt år.

Prot. 2009/10:55
21 december

Överläggningen var härmed avslutad.

Svar på
interpellationer

7 § Svar på interpellation 2009/10:156 om hemslöjden och handlingsplanen för de kulturella och kreativa näringarna

Anf. 33 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Anne Ludvigsson har frågat mig vilka initiativ jag kommer att ta för att de erfarenheter och kunskaper som finns inom hemslöjdsområdet ska kunna utvecklas och spela en aktiv roll i det framtida arbetet med de kulturella och kreativa näringarna. Vidare frågar Ludvigsson vilka initiativ jag kommer att ta för att följa upp de åtgärdsförslag rapporten *Hemslöjden som näringsgren* föreslår, åtgärder som bland annat kräver ekonomiska resurser för att kunna genomföras.

Den 17 september i år presenterade jag och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth en gemensam handlingsplan för de kulturella och kreativa näringarna. Syftet med handlingsplanen är att skapa goda förutsättningar för entreprenörer och företagare inom detta breda fält där hemslöjden givetvis ingår tillsammans med många andra verksamheter.

Vi har i handlingsplanen medvetet valt att inte peka ut särskilda branscher eller verksamheter. Däremot har vi i dialog med både kulturföreträdare och näringsliv fått en god bild av vad som är särskilt viktigt för företagare inom kulturella och kreativa områden. Företag inom hemslöjdens område kommer att passa in i det här sammanhanget.

Åtgärderna i handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar möter i många avseenden behoven som finns hos hemslöjdens företag. Handlingsplanen går även i linje med flera av förslagen i rapporten *Hemslöjden som näringsgren*, vilka redovisades till Näringsdepartementet 2008.

Anf. 34 ANNE LUDVIGSSON (s):

Fru talman! Tack för svaret! Jag har full förståelse för om näringsministern har fokus på annat i dag.

Jag välkomnar regeringens handlingsplan för tillväxt och kulturella och kreativa näringar. Sverige har under flera år tillsammans med EU arbetat för att visa på den kraft som finns inom kulturen för samhällsutveckling och tillväxt. Jag är helt övertygad om att kulturen kan medverka till att vi får ett mer kreativt näringsliv och fler företagare, inte minst småföretagare. Här har naturligtvis slöjd och hantverk sin givna plats, och därav min interpellation.

Hemslöjden var en stor och betydande näringsgren redan för hundra år sedan då en stark kvinna, Lilli Zickerman, insåg detta och arbetade intensivt för att få till slöjden som näring.

Nuteks och nuvarande Tillväxtverkets rapport *Hemslöjden som näringsgren* visar tydligt att det finns en stark tillväxtpotential inom hemslöjden, och de insatser som professionella slöjdare kan ge och skapa

inom företagandet, och att hemslöjden är en del av den växande kulturella och kreativa näringen.

Hemslöjden har alltid kännetecknats av entreprenörskap, och det är ett entreprenörskap som finns mycket på landsbygden. Det är också många kvinnor som jobbar med detta. Det finns i dagsläget många som har ett eget företag, men de har svårt att kunna försörja sig på det på heltid utan har ofta någonting annat vid sidan av.

Det var stor förväntan på handlingsplanen, inte minst bland hemslöjdskonsulenter som jobbar regionalt och lokalt och har uppdraget att jobba i ett näringsperspektiv. Därför blev hemslöjdens organisationer lite förvånade när de inte nämndes i handlingsplanen, och speciellt de som Tillväxtverket ska samverka med.

I svaret säger ministern att man medvetet har valt att inte peka ut särskilda branscher eller verksamheter, och det kan jag förstå. Men Nämnden för hemslöjdsfrågor är ju en statlig myndighet med specialkunskaper på hemslöjdsområdet, och av de myndigheter som föreslås vara medaktörer är det ingen som har just den stora och breda kunskapen eller som bevakar hemslöjdsfrågorna.

Jag vet, och är övertygad om att också näringsministern vet det, värdet av att få med hemslöjdens kunskaper i detta arbete. Men jag är inte säker på att alla andra vet det. Därför är det så viktigt att det omnämns och finns med.

Min fråga är igen: Vilka initiativ kommer ministern att ta för att de myndigheter som har fått i uppdrag att genomföra handlingsplanen ska förstå att hemslöjden, hantverket, ska vara med i den här delen av arbetet, såväl nationellt som regionalt och lokalt?

Anf. 35 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först tacka för att jag har fått interpellationen. Och tro det eller ej, men jag har ganska starka rötter i hemslöjdstraditionen på mödernet. Hemslöjden var i min hembygd en väldigt viktig och närvarande del på alla sätt. Jag har också jobbat med det senare i egenkap av vd för Hushållningssällskapet och lite annat sådant. Jag tycker verkligen att hemslöjden spelar en otroligt viktig roll.

Det jag tycker är spännande med hemslöjden just nu är att man har moderniserat sitt uttrycksätt, med gamla råvaror i moderna produkter. Det är helt nödvändigt att ta historien med sig in i framtiden.

Nämnden för hemslöjdsfrågor får ett bidrag om 25 miljoner kronor varje år, och av det går 23 miljoner till hemslöjdskonsulenter. De bedriver verksamhet i varje län, och jag tycker att det är viktigt att se att man har en regional närvaro, då det finns en regional tradition i mycket av hemslöjden.

Vi har höjt verksamhetsbidraget till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund med 1 miljon kronor. Det är ytterligare ett sätt att visa att vi tycker att det här är viktigt. Jag ser att man gör ett fantastiskt bra jobb.

Totalt handlar handlingsplanen om 73 miljoner kronor. Vi har inte pekat ut någon bransch eller sektor, av det enkla skälet att vi så fort vi gör det kommer att få hur många interpellationer som helst om varför inte det och det är med.

Jag tror att det är viktigt att se att denna handlingsplan handlar om en inriktning där vi ser de kulturella och kreativa näringarna. Givetvis hör

hemslöjden dit. Givetvis har de myndigheter som finns uppräknade – vi har inte räknat upp alla där heller – ett ansvar att samarbeta med alla myndigheter och alla andra organ som är verksamma på detta område. Vi har inte velat peka ut någon av det enkla skälet att det då alltid är några som kommer och säger att de inte finns med.

Vi tror att det inom detta område finns otroligt stora möjligheter att skapa nya jobb. Vi måste förbättra företagsklimatet rent generellt så att vi förbättrar lönsamheten i företagen. Men det finns väldigt mycket att göra genom rådgivning, genom utbildning, genom innovation och genom utveckling. Här tror jag att hemslöjden kommer att göra väl så bra insatser framöver som tidigare, och de får stöd i handlingsplanen.

Anf. 36 ANNE LUDVIGSSON (s):

Fru talman! Det pågår ett stort arbete inom hemslöjdsrörelsen, ett stort framtidsprojekt som heter Den framtida hemslöjden, och det är väldigt spännande och intressant. Det passar också väl in i den här handlingsplanen.

Jag lyssnar och förstår att näringsministern har stor kunskap på detta område. Jag är övertygad om att hemslöjdsrörelsen kommer att bevaka att man får sin plats.

Jag skulle vilja lyfta in kvalitet, mål och uppföljning i mina frågor. För mig är det viktigt att se kulturen och näringen som två separata delar. Kultur med kvalitet skapad av professionella kulturarbetare ger i samverkan med innovatörer och företagare en plusfaktor i samhället, och det är den som vi vill åt.

Därför anser jag att det är viktigt att inte prata om kultur som näring utan prata om kultur och näring i samverkan, för båda har sina självklara, egna ben som man står på. Då kommer jag just in på kvalitetsaspekten: Hur tillförsäkras kvaliteten i handlingsplanen? Jag har inte läst hela sida för sida, men jag har inte sett att ordet kvalitet nämns någon gång.

Om man ser kulturen som näring, vilket det finns en tendens att göra ute i regionerna därför att man är så mån om att det ska bli tillväxt, och inte tar till vara den stora kunskap som finns bland professionella kulturarbetare, de som är de verkliga experterna, tror inte jag att handlingsplanen kommer att utvecklas på ett sådant sätt som vi båda önskar.

Det finns goda exempel på hur man har jobbat, både från Europa och från Sverige, och hur man kan få in konstnärer i företag för att företaget ska tänka på kultur och konst som en stor kraft och en konkurrensfördel.

Det finns i Europa och Sverige organisationen Tillt. Jag tror att näringsministern känner till den organisationen. Konstfrämjandet i Sverige har också jobbat med ett projekt som heter Skissprojektet där konstnärer har gått in i företagen.

Jag delar näringsministerns åsikt att det finns en stor kunskapsbrist inte minst bland företagen. Man har ännu inte sett den potential och utvecklingskraft som finns i ett samarbete med konstnärer eller designer.

Min fråga till näringsministern är: Hur tillförsäkras att de kunskaperna kommer in i arbetet med handlingsplanen? Hur kommer man att följa upp arbetet som är på tre år? Finns det några avstämningsperioder för att se att det går i rätt riktning?

Jag vet att Tillväxtverket har den kunskapen. Men jag är inte så övertygad om att Almi och övriga som nämns här har den kunskapen.

Anf. 37 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Hur har vi burit oss åt för att få ihop handlingsplanen? Vi började med att träffa de kulturella och kreativa näringarna. Vi har haft tre fyra möten där vi har suttit ned och pratat. Det är inte jag och Lena Adelsohn Liljeroth som har pratat utan framför allt aktörer på marknaden.

Det har varit det mer traditionella näringslivet som har använt kreatörer, om man får kalla dem så. Men det är också kulturarbetare, kultur-samordnare och olika organisationer med goda exempel från hela Sverige. Vi har gjort det för att vi har velat föra samtalet med dem innan vi gjorde planen. Det är grunden, och det har varit bra när det gäller detta.

Kulturen har sin egen självklara roll i samhället. Vad vi har velat göra är att koppla ihop de kreativa näringarna och kulturen med näringspolitiken. Många som har de här förmågorna och kunskaperna har också möjlighet att tjäna pengar på det och försörja sig på det. Då måste vi underlätta för det. Det är hela tanken med handlingsplanen.

Vi ser att det är många i det traditionella näringslivet som har behov av kreatörerna. Då måste det finnas mötesplatser. Det har vi väldigt tydligt pekat på. Vi ser att kvalitetsutveckling är ett krav. Det går inte att sälja saker och ting med dålig kvalitet i dag.

Hemslöjden har förstått detta. Man ser att det som kunderna efterfrågar är modernisering och kvalitet. Det kommer att gälla på alla områden. Man måste hjälpa dem att komma ut på marknaden med sina produkter och hitta ställen där de kan sälja, och så vidare. Det är vad det handlar om.

Uppföljning av detta sker på traditionellt sätt. Vi följer den här delen, ser vad som händer och försöker justera allteftersom. Jag hoppas verkligen att också den här debatten visar att hemslöjden är välkommen i detta arbete.

Vi vill ha hemslöjden med. Den har väldigt djupa rötter i svenskt kulturarbete och finns starkt förankrad runt om i Sverige. Den är också en viktig kraft för att skapa nya jobb och ny tillväxt.

Anf. 38 ANNE LUDVIGSSON (s):

Fru talman! Näringsministern kom nu lite in på miljön och det uthålliga samhället. Klimatmötet i Köpenhamn är avslutat, och det finns mycket att säga om det. Det vi vet är att vi måste alla dra vårt strå till stacken för att minimera våra fotavtryck på miljön.

Då måste vi alla både enskilda människor och företag ta vårt ansvar och jobba hårt för det långsiktigt hållbara samhället. Hemslöjden besitter unika kunskaper vad gäller just material och teknik som inte sätter det minsta negativa spår på miljön.

Det måste naturligtvis spridas. Vi ser också ett ökat intresse för värden som slöjden har och också att människor vill ta ett större miljöansvar. Den delen är viktig att ta med när det gäller handlingsplanen.

I rapporten som Tillväxtverket gav ut, *Hemslöjden som näringsgren*, hade man en rad åtgärdsförslag. För att få fart på arbetet föreslogs bland annat någon typ av näringskonsulent som kan jobba ute i regionerna. Kanske det kan finnas möjlighet att ha en sådan med de 73 miljonerna. Jag hoppas att rapportens åtgärdsförslag kommer att bakas in i detta.

Kulturen ska rädda Europas tillväxt. Det var rubriken på en tidningsartikel förra året. Jag vet att näringsministern och kulturministern har jobbat för det under ordförandeskapsåret. Det förutsätter ökad kunskap hos myndigheter, näringslivet och småföretagare. Viktigast av allt är kanske en politik för kultur som självständig kraft i samhället, bättre utbildning och bättre forskning.

Med det vill jag önska ministern en god jul, och detsamma vill jag önska till fru talmannen!

Anf. 39 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Det finns inte så mycket att tillägga i detta. Med de rötter jag har är det klart att jag har ett stort hjärta i hemslöjden. Det gör att jag ser väldigt väl vad hemslöjden och alla slöjdare gör. Jag är också en relativt stor kund på hemslöjden.

Jag känner många gånger att det behövs en ökad kunskap hos konsumenterna om vad hemslöjd är. Det går inte att jämföra med det massproducerade. Vi har där en roll att spela att visa att hantverket tar lite längre tid, kräver mer kunskap och också är värt att betala för. Där har vi en utmaning när det gäller just hemslöjden.

Jag vill avsluta med att säga: Välkommen in i arbetet med handlingsplanen. Det är alldeles självklart att jag förväntar mig att hemslöjdens olika organisationer och aktiva också är med och förverkligar handlingsplanen som vi nu har lagt fram. Den innehåller ändå 73 miljoner kronor. Välkommen, och god jul!

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2009/10:157 om företagens regelkostnader

Anf. 40 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Börje Vestlund har frågat mig hur jag ska göra för att merparten av företagen ska få minskade kostnader och när regeringen avser att uppnå målet om 25 procent minskade regelkostnader för företagen.

Under 2009 har regeringen genomfört en rad regelförenklingsförslag på olika områden som sänker de administrativa kostnaderna för företag. Bland annat har vi förenklat reglerna för direktavskrivning av inventarier och förenklat uppgiftslämnandet för periodiseringsfonder. Dessutom har vi förenklat förfarandet kring lönekartläggningar, och vi har minskat kraven på märkning av bröd som säljs oförpackat i butik eller bageri. Detta är bara några av de förslag som vi har genomfört. Det är förslag som berör många olika delar av näringslivet och som har varit efterfrågade av dem.

Under 2010 kommer vi också att genomföra en rad förbättringar som gör att de administrativa kostnaderna minskar för företag i hela näringslivet.

Förutom detta har regeringen också fått Regelrådet på plats. Vi kan efter den korta tid som Regelrådet varit verksamt se att det genom sin

granskning bidrar positivt till arbetet med de konsekvensutredningar som tas fram av departementen, myndigheterna och utredningarna.

Med de förslag som planeras för 2010 ser vi att vi kommer att komma en bra bit på väg mot att uppnå det mycket ambitiösa mål som regeringen satt upp. Det är ett mål som den förra regeringen aldrig ens förmådde formulera. När jag läser oppositionens budgetmotioner för 2010 är det svårt att utläsa vilka ambitionerna är på regelförenklingsområdet. Ordet regelförenkling används inte ens i motionerna.

Regeringen arbetar mycket målmedvetet och strukturerat med regelförenkling. Vi vill ge företagen en positiv och märkbar förändring i vardagen. Vi har lyckats med att bryta trenden med ökande administrativa kostnader för företagen, och för första gången minskar dessa kostnader. Det finns ingen anledning för oss att avvika från den väg vi slagit in på, och vi avser att genomföra det vi har tagit på oss.

Anf. 41 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru talman! Jag ber att få tacka för svaret, även om det som näringsministern säger i svaret inte på något sätt berör på de frågor jag ställer. Mina frågor gällde närmast vad ministern ska göra för att merparten av de svenska företagen ska kunna se att kostnaderna för regelverket minskar och när regeringen kommer att uppnå 25 procents minskning av regelbördan. Som vanligt svarar näringsministern inte på de frågor hon får.

Jag vill också inledningsvis hälsa Maud Olofsson välkommen till kammaren. Maud Olofsson har varit näringsminister i tre år och lagt fram tre skrivelser som regelförenklingar. Inte vid något av dessa tillfällen har Maud Olofsson ansett sig behöva närvara vid debatten.

Jag hade tänkt avstå från den här interpellationen i år, men då Maud Olofsson inte är närvarande när vi har kammardebatterna måste vi ta hit henne genom interpellationsinstrumentet. Det tycker jag är tråkigt, men det är tyvärr nödvändigt.

Fru talman! Näringsministern pekar på några konkreta åtgärder som regeringen har vidtagit. Tyvärr redovisar inte näringsministern vilka regelverk som ökar regelbördan i företagen.

Jag vill erinra om att man, vid en genomgång av Regelrådets yttrande, finner att det inte är mycket som blir tillstyrkt. Några exempel på detta är en särskild utbildning för rektorer, den nya skollagen, en ny hyreslag och förändringar med anledning av Laval-målet. Regelrådet är också tveksamt till om regelbördan verkligen minskar om man genomför enklare semesterregler. Det här är bara några exempel som jag tar upp.

Jag har sett propositionerna och, i hyreslagens fall, den överenskommelse som har gjorts mellan parterna. Maud Olofsson har vid flera tillfällen försökt anföra att regeringens arbetssätt är målmedvetet och strukturerat. Men jag kan efter att ha sett Regelrådets yttrande konstatera att man lyssnar, och sedan kör man över, oaktat vad Regelrådet säger.

Fru talman! Föregående år kunde regeringen redovisa en minskning av regelbördan med 2 procent. Detta motsvarar en minskning av kostnaderna för regelbördan med ungefär 2 miljarder kronor. Det är ju så behändigt att man uppskattade kostnaden för regelbördan till ungefär 100 miljarder. Varje procent som man minskar regelkrånglet med för företagen innebär alltså 1 miljard kronor.

Men problemet, fru talman, är inte detta. Vi gläds alla åt att man har minskat detta med 2 procent. Problemet är att det rör sig om ganska smala områden. I livsmedelssektorn har man lyckats minska det här. I jordbrukssektorn har man lyckats minska det här. Jag gratulerar jordbruksministern till det grundläggande arbete som han har gjort.

Men problemet är att regelbördan ökar med just 2 procent när det gäller skatteområdet och associationsrätten, till exempel, som alla företag berörs av. Man kommer inte undan den lagstiftningen. Därav min fråga: När ska merparten av företagen märka en minskning av regelbördan?

Näringsministern pekar på sina favoritprojekt och sprider dimridåer när det gäller hur den verkliga situationen ser ut.

Herr talman! Sedan vill Maud Olofsson alltid anföra att hon är bättre än vad Socialdemokraterna är. Men som vanligt är det mest bara prat. Att minska regelbördan med 25 procent var en målsättning redan innan den här regeringen tillträdde. Skillnaden är att allt arbete som var på gång avstannade när den här regeringen tillträdde. Man ägnade sedan två år åt att få en organisation på plats. Under den tiden, och i stor utsträckning därefter, har regelbördan ökat rejält.

Jag vill slutligen fråga näringsministern: När kommer man att uppnå de 25 procenten i minskad regelbörda för företagen?

Anf. 42 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Jag ska börja med att tacka Börje Vestlund för att han ställer den här interpellationen, för de administrativa kostnaderna i företagen är en viktig fråga. Detta ska vi alltid arbeta med.

Det är väldigt svårt att ha någon bestämd uppfattning om vad man kan göra. Men jag skulle vilja uppehålla mig vid två saker som jag tycker är positiva och som regeringen naturligtvis ligger bakom. Även den tidigare regeringen har arbetat på samma sätt. Det gäller de områden som hanteras under skatteutskottet, där vi har Tullverket och Skatteverket. Börje Vestlund har åtminstone tidigare varit ersättare i skatteutskottet.

Jag tror för min del, herr talman, att många av våra svenska företag inte riktigt förstår att den skatteadministration som vi tidigare har haft har varit väldigt betungande. Men inte minst genom Skatteverkets sätt att arbeta med företagens olika problem har vi fått en väldigt hög andel företagare som är nöjda i sina kontakter med Skatteverket. Det är en indikation på att det är många som uppfattar att detta har blivit mycket enklare och lättare.

Sedan finns det andra saker som säkert är betungande, som har tillkommit, till exempel personalliggare. Detta har tillkommit av andra orsaker än att man vill förenkla. Det handlar nämligen om konkurrensskäl, att vi ska se till att konkurrensen fungerar mellan olika företag. Det är viktigt att komma ihåg det.

Jag tror också att det på Tullverkets område har skett en väldig utveckling när det gäller den effektiva handeln. Där är vi något av ett föregångsland när det gäller det svenska tullverket.

Vi ser nu hur det här sprider sig. Det är lätt för svenska företag att etablera sig som exportföretag när det gäller administrationen eftersom det finns tydliga regler för vad man kan göra. Problemen hänger nästan alltid samman med de länder som de hamnar med. Det är någonting som är väldigt svårt att hantera från svensk sida.

Många små företag upplever naturligtvis regelbördan som betungande. Det är som Börje Vestlund antyder. Det är i de små företagen som många problem uppstår eftersom de inte har de stora företagens skattestabber och juridikstabber och så vidare. De tvingas, utöver det som de sysslar med, att också lösa dessa problem.

Man får ju hoppas att inte minst företagens egna organisationer kan hjälpa dem, så att de slipper det här, så att de kan ägna sig åt sin tjänsteproduktion eller varuproduktion, det som alla företagare i grund och botten vill göra.

Herr talman! Vi är ändå inne på det som, dess värre framlidne, Anders Isaksson så väl formulerade, att när man har gjort saker önskar man alltid mer. Det är aldrig nog. Hur mycket man än gör på detta område kommer det alltid att finnas ytterligare saker som man kan göra.

Jag erinrar mig från förra mandatperioden att dåvarande näringsministern Thomas Östros lade fram ett förslag – först stod det naturligtvis på Dagens Nyheters debattsida – om 383 förenklingspunkter. Jag kan inte svara på hur det gick med det. Det fanns naturligtvis många saker som var bra där. Däremot måste jag säga till Börje Vestlund: Det var väldigt svårt att få en debatt med Thomas Östros i den här frågan.

Allra sist vill jag säga att man kan göra saker. Jag tror att herr talman var med på den tiden då någon regering försökte lägga fram 99 förslag för att förenkla i Krångelsverige. Åtminstone ett av de förslagen blev mycket omtalat. Det gällde borttagandet av bygglovskravet för små bodar på högst tio kvadratmeter. Det var väldigt effektivt. Länsstyrelsen på Gotland fruktade att det skulle bli enorma konsekvenser av detta. Det kallas numera friggebod, och det var en intressant regelförändring.

Anf. 43 ERIK A ERIKSSON (c):

Herr talman! Jag vill tacka näringsministern för bra svar här i kammaren. Samtidigt vill jag skicka med någonting som ett svar till Börje Vestlund. Jag vill även tacka honom, liksom André'n gjorde, för interpellationen, som jag tycker är bra, för frågan är jätteviktig. Den är central för framtida Sverige.

Vi vet hur det har sett ut tidigare. Det har varit olika utredningar och olika förslag. Det var något som kallades för Simplex. Hur mycket gav det egentligen? Jag är tveksam till att det gav så mycket.

Regeringen ska ha beröm för det som man har gjort hittills. Och man ska ha all support framdeles, förhoppningsvis även från opposition, i arbetet med att komma längre med att minska regelkrånglet.

Det finns flera delar av detta som man kan utgå från. Det gäller inte minst nyföretagandet. Det finns nämligen en bild av att det i Sverige skulle vara krångligt att bli företagare och att det finns ett antal hinder. Detta har byggts på under åren, och det är inte bra för utvecklingen i Sverige.

Därför är det här arbetet extra viktigt. Vi måste ju få fler nya företagare och fler småföretagare som på sikt kan anställa människor som i dag befinner sig i arbetslöshet.

Arbetet är alltså mycket viktigt. De trösklar som finns i dag, som utgör hinder för att starta ett företag eller driva ett företag, måste bli betydligt lägre. Jag är glad över att ett antal saker redan har gjorts.

Näringsministern tar upp ett antal av dem, bland annat att man har förenklat reglerna för direktavskrivning av inventarier och att man har förenklat uppgiftslämnandet för periodiseringsfonder. Men det finns också annat som inte minst har bäring på skattesidan.

Jag tror att det för många företagare är svårt att förstå varför det är en så hög skattesats för företagare så tidigt, så direkt. Det har det varit historiskt.

Det har varit alldeles för högt. Det har gjort att företagare inte alla gånger har känt sig motiverade att följa regelverket. Därför har det, enligt Skatteverket, funnits en i stora delar svart marknad, vilket inte är positivt. Det måste vara mycket bättre för vårt gamla land Sverige att ha många aktiva företagare som är beredda att betala den skatt som de ska betala. Det handlar även om dessa frågor.

Herr talman! Att mäta är viktigt. Det är viktigt att kunna veta hur det ser ut och att arbetet är lätt att hantera för våra myndigheter och företagare. Myndigheterna ska vara en hjälp för företagen; det är otroligt viktigt.

Jag hoppas att näringsministern, regeringen och Allians för Sverige kan fortsätta detta arbete, även om det är trögt. Jag sitter i miljö- och jordbruksutskottet och har sett att jordbruksministern varit mycket lyckosam, precis som Börje Vestlund nämnde. Vi önskar att fler ska vara lika lyckosamma.

Anf. 44 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag har diskuterat detta med Börje Vestlund många gånger, och vad jag än säger är han missnöjd. Det har nog inte med svari att göra utan möjligen med att vi har lite olika ingångar i diskussionen.

Vi såg när vi började – och det har jag sagt förut – att det behövdes en struktur för att detta ska fungera. Det är lärdomen från andra länder. Mätningar av de administrativa kostnaderna är en nyckel i detta. Den tidigare regeringen hade mätningar på 6 olika områden. Vi har mätningar på 18 olika områden, det vill säga vi har utökat antalet områden där vi mäter. Det är viktigt att se att vi lyfter in mer.

Konsekvensutredningen är den andra delen som är viktig att göra. Vi ställer höga krav på det. Tittar jag på den förra regeringen fanns ibland en del konsekvensutredningar men inte generellt. Framför allt gjorde man ingen utvärdering av hur man skulle göra detta.

Den tredje delen handlar om en rullande handlingsplan för förenklingsåtgärder. Den förra regeringen hade en åtgärds katalog som innehöll 291 åtgärder, vi är uppe i 940. Det innebär nu när vi presenterar den fjärde handlingsplanen att det är ett mycket omfattande arbete vi gör.

Den fjärde delen handlar om Regelrådet. Sverige är ett av fyra länder i EU som har inrättat ett fristående regelråd. Man kontrollerar förslag till regler och sådant som vi lägger fram. Man har jobbat sedan den 11 februari och har tagit ställning till nära 400 ärenden från departement och myndigheter. Man har yttrat sig i hälften av dessa. Det är viktigt att se att Regelrådet fungerar och agerar. Under förra regeringen fanns inte ens ett regelråd.

Den femte och sista delen handlar om kontinuerligt och omfattande samråd med företag och näringslivsorganisationer. Det är värdefullt och

viktigt att företagorganisationerna är med och påverkar. Under den förra regeringen fanns inte ett sådant samråd.

Ytterligare en dimension i detta handlar om EU. Jag har nu haft förmånen att vara ordförande i konkurrenskraftsrådet. 52 procent av våra regler kommer från EU. Det innebär att om vi inte får bukt med regelkrånglet på EU-nivå kommer vi inte att klara dessa mål.

Nu i december tog vi slutsatser i konkurrenskraftsrådet som handlar om regelförenklingar, och vi säger ungefär samma saker som den svenska regeringen har gjort här. Alla EU-länder har bestämt sig för ett mål för regelförenklingsarbetet, vilket jag tycker är bra.

Det är också skarpa slutsatser från konkurrenskraftsrådet. Det var till och med så att vi för att få tillräckligt skarpa skrivningar var tvungna att skärpa lite skrivningar gentemot kommissionen för att få bra fart i detta arbete.

Sist men inte minst måste jag säga att detta handlar om både regering, riksdag och myndigheter. Det beskrev Gunnar Andrén och Erik A Eriksson på ett förträffligt sätt. Det handlar om vad departementen gör när vi lägger fram förslag, vad riksdagen gör och vad myndigheterna gör. Därför är det glädjande att se att skatteverk, tullverk och andra jobbar aktivt. Det tar dock ett tag innan myndigheterna ser vad de kan göra.

Vi ska jobba med både regelförändringar och regelförbättringar, och vi är i full färd med det. Det är ett ambitiöst arbete som pågår.

Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (s):

Herr talman! Jag ger Maud Olofsson rätt i att allt som görs på regeringsnivå, här i kammaren och på myndigheterna i form av beslutsfattande innefattas i detta. Det regering och riksdag kan påverka är lagstiftningen. Därför ville jag peka på förslagen med rektorerna, hyreslagstiftningen och ellagen som avstyrktes men ändå kom tillbaka till kammaren i nästan samma form som i utredningen. Det är beklagligt. Det har nästan blivit som med MBL på arbetsmarknaden; det är bara att tuta och köra. Man måste lyssna till Regelrådet, men sedan gör man som man vill i alla fall. Det är tråkigt.

Låt mig ta två exempel på vad som har hänt under den borgerliga mandatperioden. Jag pratade med Britt-Marie för en tid sedan. Hon jobbar på ett bokföringsföretag. Jag lärde känna henne under min tid som ombudsman i hotell- och restaurangfacket. Hon hjälper små företag med bokföring och löner. Hon berättade för mig att hon höll på att arbeta ihjäl sig med de nya arbetsgivarintygen. Det som tidigare tog 15–20 minuter att fylla i tar nu ett par timmar. Det räcker inte med de uppgifter man normalt får vid lönerapportering, utan hon måste ringa upp varje uppdragsgivare kanske både en och två gånger för att klara den uppgiften.

En annan av mina vänner bedriver en liten målerifirma och är förtvivlad över att han måste ägna flera timmar varje kväll åt den osedvanligt krångliga redovisningen av ROT-avdragen. Två tre samtal krävs för att han ska kunna fakturera sina kunder korrekt. Visst är han glad åt att ROT-avdragen ger mer arbete, men det är ingen tvekan om att regelbördan i detta sammanhang har ökat.

Vi kan ha olika uppfattningar i sakfrågan, men det är regelbördan vi diskuterar.

Till Gunnar Andrén vill jag säga att skatteadministrationen är en stor framgång. Det jag också gläder mig åt är att huvuddelen av arbetet påbörjades under förra mandatperioden. Det gjordes en stor insats för att minska redovisningskrånget för skatter. Där kan vi vara överens i stor utsträckning.

När det gäller EU vet jag återigen inte riktigt vad näringsministern gjorde. Kommissionen hade en del ganska bra slutsatser. Problemet är dock att de flesta EU-regler ligger under justitieministern och finansministern. Jag har läst de kommenterade dagordningarna varje gång, men det är bara på jordbruksområdet som jordbruksministern har klarat av att göra detta. Vi får återigen gratulera jordbruksministern. Varken justitieministern eller finansministern, som har största regelbördan inom sina områden, RIF-rådet och Ekofin, har klarat detta. Det är beklagligt.

Slutligen vill jag säga att en del av organisationerna är bra. Regelrådet är bra. Men när kommer vi att se resultatet av de 940 åtgärderna? Låt det inte bli 951 nya åtgärder och ökat regelkrångel. Problemet är att vi glömmar så lätt. Min fråga kvarstår: När kommer man att uppnå 25-procentsmålet?

Anf. 46 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag ska ge några exempel så att man förstår vad regelförenklingen innebär i pengar. Kvartalsredovisning av moms är minus 307 miljoner. Förenklade regler för systematiskt arbetsmiljöarbete ger 123 miljoner kronor i minskade kostnader. Jämställdhetsplaner och lönekartläggningar ska upprättas vart tredje år i stället för varje år. Det är minus 387 miljoner kronor. Skyldigheten att anmäla lediga platser till offentlig arbetsförmedling har avskaffats. Det är minus 4,7 miljoner kronor. Krav på att dokumentera och registrera temperaturen i kylrum och kylar har tagits bort. Det är minus 500 miljoner.

Det går att se att kostnaderna har minskat genom att vi har förenklats. Alla regler vänder sig inte till alla företag, men för dem som det har träffat har det varit bra.

Elektroniska företagsinteckningsbrev har införts i stället för i pappersform. Det är minus 270 miljoner kronor, men det är framför allt en förbättring. Det är både en förenkling och en förbättring. På detta sätt har många myndigheter gjort det bra.

Socialdemokraterna tycker inte om ROT-avdrag och avdrag för hushållsnära tjänster, alltså är ni emot alla dessa regler. Självklart är det en administrativ börda, men fördelen med åtgärden är att den skapar fler jobb och fler kunder, och det är enklare för kunden. Det var utgångspunkten.

Vi har antagit mycket bra slutsatser i konkurrenskraftsrådet. En viktig sak är att alla rådets koncentrationer ska vara ansvariga för regelförenklingsarbetet så att både justitieministern, finansministern och andra ministrar ska vara ansvariga.

En annan viktig sak är att det gäller både kommissionen, rådet och parlamentet. Parlamentet är inte de goda i det här sammanhanget. Det är väldigt mycket krångel när vi ska ha medbeslutande med EU-parlamentet.

Det är inte ovanligt att det är de som är mest emot EU som vill ha mest regelkrångel. Det har jag sett under min tid som minister.

Vi begär konsekvensanalyser. Det är också viktigt. Vi ställer krav på kommissionen att man om man inte uppnår 25 procent till 2012 måste komma med nya förslag. Vi ökar alltså pressen på kommissionen att redovisa.

Jag tycker att vi har gjort mycket bra saker också på EU-nivå. Det är helt nödvändigt, annars kommer vi inte att lyckas.

Mitt uppdrag är naturligtvis att dag för dag göra detta bättre. Det är ingen enkel sak, men varför ska livet vara enkelt?

Anf. 47 BÖRJE VESTLUND (s):

Herr talman! Det är klart att det är roligare att ta upp saker som man är emot politiskt än att ta upp sådant som kanske inte svider så mycket.

Om vi diskuterar regelförenklingar är det väl bra att ta fram förslag som faktiskt har inneburit ett stort regelkrångel. Det är ingen tvekan om att den förändring man gjorde av arbetsgivarintygen ökade regelkrånget väldigt mycket för alla företag, men kanske allra mest för de riktigt små företagen som inte har de administrativa resurser som större företag har.

Vi är inte emot ROT-avdragen. Vi bara konstaterar att man kan utforma regelverk på olika sätt. Regeringen valde att utforma ett regelverk som är ovanligt krångligt för företagen. Det är bara att konstatera. Jag tror inte att någon kan säga att jag har fel på den punkten. Vi kan ha olika uppfattning i de politiska sakfrågorna, men just nu diskuterar vi regelförenklingar. Det finns säkert fler frågor där jag skulle kunna påvisa det.

Alla de miljoner som Maud Olofsson rabblade upp är helt riktiga, men det är 25 miljarder kronor som vi ska minska regelkrånget med. Varje steg på vägen är naturligtvis mycket värt. Maud Olofsson tar alltid fram de projekt som hon tycker är intressanta, men redovisar inte att det finns problem på vägen.

När får vi se en 25-procentig minskning av regelkrånget för företagen, Maud Olofsson?

Anf. 48 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tror att Börje Vestlund behöver övertyga sitt eget parti för att få en starkare profil i den här frågan. Börje Vestlund är mycket engagerad. Det uppskattar jag. Börje Vestlund har inte fått igenom särskilt mycket i sitt eget parti. Som jag sade i svaret finns inte ordet regelförenkling nämnt i budgetmotionen. Det kan vara en signal till landets företagare om med vilken ambition Socialdemokraterna kommer att ta sig an regelförenklingsfrågan i valrörelsen.

Jag tycker att det är bra att vi har satt upp det här målet för regeringens arbete. Jag är den första att erkänna att det är ett otroligt tufft uppdrag. Det är mycket som trycker åt det andra hållet – där ger jag Börje Vestlund rätt. Det är viktigt att det finns en minister som hela tiden granskar detta och att vi har verktygen på plats. Det kommer att mätas, och det kommer att synas. Det kommer att synas vilka ministrar, departement och myndigheter som har gjort mycket och vilka som har gjort lite. Det tror jag är en bra grund för regelförenklingsarbetet.

Jag vill att det ska vara enklare för företagen. Jag tror att det är en jätteviktig signal till alla som ska starta och driva företag att det är enkelt. Det ska också vara tydligt och rättvist. Inte minst i skattelagstiftningen

finns den typen av överväganden. Vi har ett gemensamt uppdrag att se till att detta lyckas.

Prot. 2009/10:55
21 december

Överläggningen var härmed avslutad.

*Svar på
interpellationer*

9 § Svar på interpellation 2009/10:158 om småföretagspolitik

Anf. 49 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Börje Vestlund har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att underlätta för småföretagarna att starta företag och vilka åtgärder jag avser att vidta för att små företag ska kunna växa till stora eller medelstora företag.

Regeringen har vidtagit runt hundra åtgärder för fler och växande företag. Dessa insatser syftar till att det ska bli mer självklart, enklare och lönsammare att starta och driva företag i Sverige. Det har exempelvis blivit lättare att få F-skattsedel och regeringen har genomfört en rad regelförenklingar på olika områden som sänker de administrativa kostnaderna för företag.

Vidare föreslår regeringen insatser för förbättringar av trygghetssystem för företagare, vars inriktning presenterades i samband med budgetpropositionen för 2010. Reformerna syftar till att göra reglerna tydligare, öka likabehandlingen av företagare och anställda och öka valfriheten för företagare i de sociala trygghetssystemen.

Regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen under våren 2010, och de nya reglerna beräknas träda i kraft den 1 juli 2010.

För att göra det lönsammare att driva företag och enklare att anställa har regeringen genomfört en rad åtgärder. Regeringen har till exempel avskaffat kravet på företagare att stå för medfinansiering av sjukpenningkostnaderna, och regeringen har gjort det lättare att säsonganställa och visstidsanställa.

Regeringen har genomfört en generell sänkning av socialavgifterna med 1 procentenhet, och ytterligare för ungdomar och äldre. I budgetpropositionen för 2010 föreslås en nedsättning av egenavgifterna med 5 procentenheter för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag med upp till 10 000 kronor per år, samt ytterligare en sänkning av egenavgifterna med 0,74 procentenheter i samband med förändringar inom trygghetssystemet.

För att säkra tillgången till finansiering för företagen har regeringen bland annat avskaffat förmögenhetsskatten och förstärkt Almis möjligheter till utlåning med ytterligare 2 miljarder kronor. Anslaget till forskning och innovation kommer till år 2012 att ha ökat med 5 miljarder kronor.

Sammantaget har regeringen genomfört 46 miljarder kronor i skattesänkningar för företagen. Det är stor skillnad jämfört med tidigare.

Reformen kring hushållsnära tjänster och ROT-avdrag, så kallade HUS-avdrag, har gett många nya jobb och företag. Exempelvis visar en undersökning att reformen med hushållsnära tjänster har gett ca 7 000 nya jobb.

Sammantaget agerar regeringen kraftfullt för att stärka konkurrenskraften och tillväxten i Sverige genom en rad insatser för fler och växande företag.

Anf. 50 BÖRJE VESTLUND (s):

Herr talman! Jag tackar för svaret, även om konkretionen i förslagen är väl vaga. Som vanligt är det mest prat från landets näringsminister och väldigt lite verkstad.

Herr talman! Det stämmer att regeringen på sin hemsida har redovisat hundra förslag för att få fler och växande företag. Om jag minns rätt var de flesta av dessa förslag generella förändringar av skattesystemet, som jobbskatteavdraget som självklart också omfattar företagare eller idéer som skulle utredas. Mycket prat och lite verkstad, som vanligt.

Trygghetssystemen för företagare är en bra utredning. Jag hoppas verkligen att vi kan få se mer av den under våren. Problemet är att vi kunde ha haft ett sådant system på plats redan nu om inte Maud Olofsson hade sparkat den förre utredaren för att hon trodde att han var en känd fackföreningsman och på så sätt avstod från en i praktiken redan färdig utredning.

Landets företagare har därför fått vänta på att få en rimlig trygghet vid sjukdom och arbetslöshet samt vid vård av sjukt barn med mera enbart på grund av att landets näringsminister är slarvig och hatar fackföreningar.

Herr talman! Maud Olofsson säger att hon vill minska regelbördan i företag. Jag hänvisar till den föregående debatten. Det är ingen tvekan om att det arbetet går väldigt knackigt. Flertalet av landets företagare har tvärtom fått en ökad regelbörda.

I detta sammanhang vill jag påpeka att vi under regelskrivningen hade ett enigt förslag från de tre rödgröna partierna.

Herr talman! Socialdemokraterna har lagt fram en rad förslag för att underlätta för företag. Jag ska redovisa några.

Vi vill för det första ha en one stop-portal där man på samma hemsida kan söka alla nödvändiga tillstånd för att bedriva näringsverksamhet. Jag tror att vi i grunden har samma uppfattning här, men eftersom Maud Olofsson mest pratar och gör mindre har detta inte blivit av.

Vi har för det andra föreslagit att man ska samordna uppgiftslämnandet av statistik till en myndighet. Vi har föreslagit SCB, men det är inte något som är hugget i sten för oss.

Vi har för det tredje föreslagit att man genomför en begränsning av betaltider för fakturor, i första hand för statliga myndigheter och företag. Maud Olofsson har hävdatt att det är ett ingrepp i den fria avtalsrätten. Jag kan konstatera att det är en uppfattning som landets företagare inte delar.

För det fjärde har vi föreslagit att man ska kunna göra ett riskkapitalavdrag på upp till 100 000 kronor per år.

För det femte har vi föreslagit att vi ska fortsätta med de av den förra regeringen framlagda branschprogrammen, men fortsätta med de typiska småföretagarbranscherna som exempelvis turism- och tjänstesektorn.

Herr talman! Maud Olofsson återkommer som vanligt till att borttagandet av förmögenhetsskatten skulle ha gynnat småföretagandet. Jag

ska upprepa vad jag sade i en debatt tidigare. Jag måste fråga: På vilket sätt, Maud Olofsson?

Du sade vid en debatt att det är bra att ha en rik moster när man startar företag. Det är säkert korrekt. Men hur stor har denna mostereffekt varit för landets småföretagare, och vet regeringen hur mycket förmögenhet som återförs till Sverige efter beslut om borttagande av förmögenhetsskatten?

Herr talman! Slutligen vill jag ställa en fråga till näringsminister Olofsson. Det finns flera svar på hur man kan starta företag. Men hur ska man kunna få små företag att växa till medelstora företag?

Anf. 51 ERIK A ERIKSSON (c):

Herr talman! Jag tackar näringsministern för hennes svar på interpellationen. Jag tyckte att interpellationen från Börje Vestlund var vettigt skriven med några få undantag. Däremot tyckte jag att hans inlägg här skenade i väg en aning. Det handlar kanske inte enbart om det som interpellationen berörde.

Regeringen har vidtagit runt hundra åtgärder för fler och växande företag. Börje Vestlund skriver att det är en konstig politik och konstiga förslag som rör företagarpolitiken. Men är det inte en konstig interpellation i så fall? Det här handlar väl om en viktig fråga, nämligen hur vi stärker företagandet i Sverige totalt sett? Det handlar inte om att bara smådutta här och där, utan detta är jätteviktigt.

Det talas om marginella sänkningar. Men jag tror tvärtom att det är de stora sänkningarna och de stora penseldragen som kommer att kunna göra att Sverige står starkt i framtiden. Vi kommer inte att kunna ha detta höga skattetryck och tro att vi kan jämföra oss och konkurrera med andra länder som erbjuder både låga löner, låga skatter och hög kvalitet. Vi måste revidera, och det är det som regeringen har börjat göra.

Fakta är att företagets skatter har sänkts med ungefär 48 miljarder. Detta är bra. Arbetsgivaravgifterna har sänkts generellt och speciellt för ungdomar. Det är mycket bra. Förmögenhetsskatten har slopats, och jag kan säga att det har gjort att riskvilligt kapital har varit tillgängligt i bygder som den som jag kommer från. Jag vet flera exempel på detta. Det är positivt. Jobbskatteavdraget för näringsinkomster är mycket bra. Det är några exempel som är vettiga för att hjälpa företagandet framåt.

Man kan peka på att det är negativt med skattesänkningar. Jag säger tvärtom att det är positivt. Vi ser ett antal som har gett den vita branschen ett ansikte. Pengar som har gått från en svart bransch har blivit vita. Jag tycker att ROT-avdrag och RUT-avdrag är mycket bra exempel på detta. Börje Vestlund kan möjligen fråga sina egna väljare och organisationer. Jag läser ibland HSB-tidningen. Där berömmar man ROT-avdrag och RUT-avdrag. Det ger människor större utrymme för att kunna ägna sig åt familj och annat.

Skatteverket har, enligt en uppgift som jag har, 45 miljoner om dagen som berör ROT- och RUT-avdragen. Det gör i sin tur att det måste handla om 90 miljoner, alltså det dubbla som är momsintäkter och beskattningsbara pengar. Det måste vara positivt. Det måste ändå vara något som är bra för landet Sverige mitt i denna ekonomiska kris. Vi har ändå befunnit oss både i en finansiell kris och i en lågkonjunktur under det senaste året. Jag tycker ändå att detta är positivt.

Prot. 2009/10:55
21 december

Svar på
interpellationer

Låt mig säga en sak till som är positiv. Det är att man höjer företagsinteckningen tillbaka till det som var. Det har mycket stor effekt, särskilt i landsorten och i landsbygden som jag kommer från. Det har vi sett tydligt. Socialdemokraterna valde att sänka den till 55 procent. Den här regeringen har höjt den till 100 procent, och det har haft stor effekt för företagare. Det kan man åka ut och fråga i stort sett vem man vill som skriver under på detta. Det handlar om att alls vara duglig att låna pengar.

Detta är några av de viktiga frågor som jag ville peka på. Detta har gjort att det är ordning och reda i de statliga finanserna. Det är viktigt. Men det är också viktigt att våra företag känner att de kan ha ordning och reda i sina finanser med kloka och väl genomtänkta regelverk och skatter som är låga och hemula så att de känner att de klarar av att betala på sikt och även anställa fler.

Satsningarna kommer i en stark budget i svåra tider. Det mesta är inte gjort. Det kan vi säga till våra barn och barnbarn. Men en del är gjort, och det tycker jag är mycket positivt.

Anf. 52 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tror att vi ska vara otroligt glada över hur regeringen har hanterat finanskrisen. Den globala finanskris som vi har genomlevt har ändå skötts på ett sätt som också har gjort att företagen har klarat sig relativt bra och kommer att göra det även framöver.

Att ha ordning och reda i statsfinanserna är grunden. Om man börjar använda sedelpressar och lovar guld och gröna skogar till allting, då har man snabbt satt de offentliga finanserna ur spel.

Vi har varit noga med att hålla reda på att plus och minus ska gå ihop och också se till att vi klarar de budgetlagar som finns. Vi har varit noga med att jobba gentemot banksektorn för att få det finansiella systemet på plats. Det är klart att grunden är att vi har ordning och reda i finanserna och att bankerna fungerar så fort som möjligt. Det gör också att Riksbanken kan agera därefter. Det är det som är grunden för vilka möjligheter företagen har.

Sedan har vi vidtagit en rad olika åtgärder för att göra konkreta förstärkningar. Erik A Eriksson har nämnt en del saker. Bolagsskatten och expansionsfondsskatten är andra exempel på sänkta skatter. Vi har ändrat 3:12-reglerna och gjort det enklare. Vi har förbättrat möjligheterna för direktavskrivning för små företag.

Jag skulle också vilja ta den sociala tryggheten som ett exempel. Börje Vestlund säger att detta förslag var så långt gånget i den förra regeringen. Jag kan tala om att det var ett tomt papper som jag övertog. Det var inte mer. Vi har utarbetat ett förslag som nu innebär att vi jämställer företagarna med de anställda på ett bättre sätt. Det handlar om att man tar med sig en del av ersättningen och att man jämställs mer när man tar ut den. Det finns också ett högkostnadsskydd för anställningar. Detta är en otroligt efterlängtd reform. Jag är glad och tacksam över att det är jag som näringsminister som kan få genomföra den.

Som jag sade har vi sänkt skatterna med 46 miljarder för företagen under denna period. Det är klart att det spelar roll. Vi är inte färdiga. Det är precis som Erik A Eriksson säger att detta bara är ett första steg. Vi kommer att göra ytterligare framöver. Det är också det som valrörelsen kommer att handla om.

Vad står mot detta? Jo, det står tre partier som är totalt disparata i sina åsikter. Worst case kan bli att Lars Ohly får igenom sina skattehöjningar på 50 miljarder kronor. Tror ni att företagen kommer att gå fria när det gäller den skattehöjningen? Jobbskatteavdrag, förmögenhetsskatt och så vidare är reformer som ni kommer att återställa. Det kommer att drabba både små och medelstora företag och låginkomsttagare.

Om man tittar på hur ni tänker sköta den offentliga ekonomin är det precis som om ni har en sedelpress. Det finns ingen gräns för vad det är ni kan genomföra. I varje interpellationsdebatt som vi har står ni här och säger: Vi vill göra mer. Vi vill satsa mer.

Det är som om plus och minus inte måste gå ihop. Om man inte har en ansvarsfull syn när det gäller de offentliga finanserna riskeras företagens möjligheter att expandera.

Jag tror att det kommer att bli en mycket spännande debatt, och jag är stolt över att vi har vidtagit hundra åtgärder så här långt.

Anf. 53 BÖRJE VESTLUND (s):

Herr talman! Maud Olofsson, på vilken punkt bryter den socialdemokratiska budgetmotionen mot budgetlagstiftningen och det som alla partier utom Vänsterpartiet är helt överens om? Det skulle jag vilja veta. Maud Olofsson kastar bara ur sig: Ni har ju sedelpressar.

Nej, vi har inga sedelpressar. Vi bara konstaterar att vi har en annan politik och kan på det sättet driva en progressivare politik för företagande.

Det intressanta skulle i så fall vara: Varför har småföretagandet minskat med 15 procent under detta år? Varför har den gjort det om man har en så fantastisk företagspolitik som Maud Olofsson säger?

Jag vill säga följande till Maud Olofsson: Jag satt i denna kammare även under den förra mandatperioden. Jag kan lova Maud Olofsson att vi höll på att skratta livet ur oss åt era ganska disparata förslag som ni hade på alla möjliga områden. Men vi fick sitta där med skägget i brevlådan när ni verkligen kom överens i fråga efter fråga.

Man ska aldrig underskatta sina motståndare, Maud Olofsson! Det kan mycket väl vara så, och det är till och med ganska troligt, att vi kommer att komma överens om en gemensam och ansvarsfull politik även på företagsområdet.

Jag kan bara konstatera att vi i de budgetreservationer som vi hade på näringsutskottets område hade gemensamma reservationer på nästan alla områden. Där finns det alltså ingen skillnad i de rödgrönas uppfattning, utan vi har en gemensam politik som vi i huvudsak har utmejslad på just näringspolitikens område.

Jag vill säga lite till om vad vi menar. Vi vill ha mer pengar till programmet Forska och väx, helt enkelt därför att vi tror att det är i de små företagen som det finns en stor potential att använda sig av när det gäller den innovationskraft som finns i Sverige. Maud Olofsson vill *inte* detta, utan hon väljer någonting annat.

Vi tycker också att det är viktigt att öka exportstödet, inte minst till tjänsteföretagen. Det är inte så förskräckligt många år sedan vi över huvud taget inte insåg – jag tror att där fanns ett direkt feltänk hos så gott som hela den ekonomiska eliten och inte minst bland oss politiker – att

exporten avseende tjänsteföretagen såg helt annorlunda ut. Vi vill öka exportstödet till just tjänsteföretagen.

Vidare vill vi minska arbetsgivaravgiften när det gäller första anställningen hos soloföretagare.

Det här är ganska tydliga exempel på att det finns en stor ambition hos oss till skillnad från hur det är med regeringen som hattar fram och tillbaka. I huvudsak sänker man lite skatter här och gör en liten liten insats där. Men när det gäller att starta företag och, framför allt, att få små företag att växa saknas det i stort sett en politik. Man vill sänka någon skatt här och någon skatt där. Men en samlad bedömning av hur man ska få de små företagen att växa har inte Maud Olofsson.

Därför måste jag fråga: På vilket sätt kommer Maud Olofsson att se till att de små företagen stärks så att de kan växa till medelstora företag? Det är ju detta som är det verkligt stora problemet i Sverige.

Anf. 54 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tror att alla som lyssnar på de debatter vi har här kan konstatera att det tydligen finns en sedelpress gömd någonstans i rummen här i riksdagen. Bland annat en mycket kreativ bokföring och andra budgettak gör att det går att ha helt andra regler och att göra av med mycket mer pengar. Men någon gång ska det granskas!

Jag underskattar inte motståndet från er i oppositionen – absolut inte – utan jag försöker bara konstatera vad det är som ni kommer att genomföra om ni får regeringsmakten. Det blir 50 miljarder i skattehöjningar om Vänsterpartiet får styra. Det blir skattehöjningar för att anställa unga under 26 år. Ni vill straffbeskatta de unga; så tycker ju Socialdemokraterna. När det gäller de ungdomar som i dag lyckats ta sig in på arbetsmarknaden och att arbetsgivare funnit att det är lönsamt att anställa unga tänker ni ta bort den möjligheten. Det är det viktigt att berätta för väljarna.

Ni vill inte öppna upp den offentliga sektorn och uttrycker er föraktfullt om att det är hemskt med vinst inom vård och barnomsorg – precis där kvinnor i allra största utsträckning råkar ha möjligheter att starta och driva företag. Det här är ett bekymmer, särskilt som vi ser att vi behöver fler tjänsteföretag och att vi behöver exportera. Men ni är otroligt rigida.

Ni vill avskaffa detta med hushållsnära tjänster och ROT-avdrag. Men framför allt är det de hushållsnära tjänsterna, som gett 7 000 nya jobb, som ni riktar in er på. Många arbetslösa har fått jobb, och många nya företag växer fram. Men den möjligheten vill ni avskaffa. Jag tror att det kommer att vara många väljare som tycker att det är otroligt tråkigt om det blir på det sättet, så en sådan valdebatt ser jag fram emot.

Jag tror att den privata tjänstesektorn snarare kommer att växa. Både ROT-avdrag och hushållsnära tjänster, så kallade HUS-avdrag, har minskat svartarbetet. De anställda inom sektorn har professionaliserats i sitt arbete och har en större trygghet. Detta skapar också nya möjligheter när det gäller företagandet.

Ni vill återinföra förmögenhetsskatten och därmed avskaffa en möjlighet som ger kapital till företagen.

En viktig sak som jag har reagerat på är att ni vill avskaffa de kvinnliga ambassadörerna för kvinnors företagande. Detta med 880 kraftfulla

och duktiga kvinnor som åker land och rike runt för att bli synliga som förebilder för kvinnor som vill starta och driva företag vill ni ta bort.

Vilka signaler sänder ni till landets företagare när ni lägger fram en sådan politik? I den kommande valrörelsen tar jag gärna en debatt om det bästa alternativet för landets företagare.

Prot. 2009/10:55
21 december

Svar på
interpellationer

Anf. 55 BÖRJE VESTLUND (s):

Herr talman! Nej, vi socialdemokrater tycker inte att 800 kvinnor ska arbeta gratis åt regeringen för att man ska kunna föra ut sitt budskap om kvinnors företagande. Frågan är mycket viktigare än så. Vi vill se till att det finns pengar så att fler kvinnor kan starta företag. Det är vår politik, och jag tror att den håller ganska väl i en valdebatt.

Maud Olofsson tar i den här typen av debatter alltid upp att företagarna har fått 25 procents minskade kostnader för att anställa unga. Men, Maud Olofsson, hur kan det då komma sig att Sverige har den näst högsta ungdomsarbetslösheten i hela EU? Hur kan Maud Olofsson i så fall förklara det? Det kan ju inte bero på skatteavdraget, utan det måste finnas djupare orsaker. I alla debatter hävdar Maud Olofsson att ungdomsarbetslösheten annars skulle öka. Men Maud Olofsson har inte en aning om detta.

På samma sätt är det när jag frågar om mosterskatten, om effekten av borttagandet av förmögenhetsskatten. Inte heller där kan Maud Olofsson ge ett svar, för hon vet inte hur mycket pengar som har kommit tillbaka till Sverige.

Mycket här är alltså ett rent spekulerande och, som vanligt, prat.

7 000 nya jobb säger Maud Olofsson att ROT-avdraget och RUT-avdraget totalt har gett. Men hur mycket av detta som gäller hushållsnära tjänster vet Maud Olofsson inte ett dugg om.

Maud Olofsson talar också om vinsten inom vård och barnomsorg. Nej, vi är inte emot vinst inom vård och barnomsorg. Däremot är vi noga med att det ska finnas en kvalitet i de här verksamheterna.

Maud Olofsson säger också att det i huvudsak är kvinnor som är företagare på området. Men det är i huvudsak riskkapitalföretag som har den största andelen på området. Så påstå inte att det här har skapat så många jobb för kvinnor! Kvinnor startade de här företagen. Men efter en tid blev företagen uppköpta. Det är sanningen. Om detta finns det ganska bra rapporter.

Frågan kvarstår: Vad ska Maud Olofsson göra för att öka företaget? Att svara på den frågan har Maud Olofsson i sina tre inlägg inte lyckats klara av.

Anf. 56 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tror att alla företag som granskar vad regeringen gjort ser att det har hänt väldigt många positiva saker. Hundra åtgärder för ett bättre företagsklimat är ett ambitiöst och bra arbete under de senaste tre åren. Här finns sänkta skatter, regelförenklingar, en handlingsplan för kulturella och kreativa näringar, satsningar på kvinnor, satsningar på ungdomar, satsningar på turism, en snabbare skuldsanering, förmänsrätten – ja, väldigt länge skulle jag kunna stå här och räkna upp åtgärder.

Det är klart att det spelar roll att man har egen erfarenhet från företagsvärlden. Det gör att det går lättare att genomföra saker. Men man ska veta att det med den opposition som nu är formerad kommer att bli väldigt stora effekter för svensk företagsamhet i form av ökade kostnader, en mindre flexibilitet, en mindre öppenhet och mindre möjligheter att driva företag inom den offentliga sektorn.

Om ungdomsarbetslösheten är hög är det omöjligt att förstå varför man ska ha straffskatt för att anställa unga. Det borde i stället gå åt det andra hållet. Jag tror att landets ungdomar ska fundera en hel del på den politik som oppositionen tänker sig föra. Straffar vi ut ungdomar har vi inga som tar över i företagen. Inte heller har vi då den kompetens som ungdomar står för.

Till sist: Jag tror visst på Börje Vestlunds engagemang när det gäller företagarefrågor. Tyvärr tillhör han ett parti och en opposition som inte har någon möjlighet att föreslå och genomföra konkreta åtgärder för företagandet.

Jag är mycket stolt över att ha fått vara näringsminister i den nuvarande regeringen och tar gärna i den kommande valrörelsen en debatt om företagsklimatet i Sverige.

Med dessa ord önskar jag Börje Vestlund god jul och tackar för det gångna årets debatter. Jag önskar också herr talmannen och övriga god jul.

(TALMANNEN: Tack detsamma!)

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på interpellation 2009/10:136 om effekter av vårdnadsbidraget

Anf. 57 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Veronica Palm har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder med anledning av att förskolor läggs ned på grund av införandet av vårdnadsbidrag.

Jag vill börja med att tacka för frågorna och tillfället att framföra mina och regeringens värderingar i familjepolitiken.

Den självklara utgångspunkten för regeringen är att familjepolitiken måste inriktas på att så långt som möjligt fungera för alla barn och alla barnfamiljer. Därför är det viktigt med valfrihet och flexibilitet. Vårdnadsbidraget ökar valmöjligheterna och gör det möjligt för fler att anpassa arbetstid och föräldraledighetens längd utifrån barnets behov och föräldrarnas egna önskemål.

Vårdnadsbidraget är en reform med ett tydligt barn- och valfrihetsperspektiv. Det är vår utgångspunkt att barnomsorg ska organiseras utifrån barnets bästa – inte utifrån förskolans, kommunens eller olika myndigheters behov och önskemål. Barn är olika och behöver olika former av omsorg, i synnerhet när de är små. Förskolan är bra och ska självfallet vara kvar och vidareutvecklas.

Vårdnadsbidraget är frivilligt för kommunerna att införa och deras skyldighet att enligt skollagen erbjuda barn som stadigvarande vistas i

kommunen en plats i förskoleverksamhet kvarstår alltså – oavsett om kommunen har infört vårdnadsbidrag eller ej.

Vi vet att det finns en del barn som mår bra av att vara hemma längre än den tid som föräldraförsäkringen medger. För andra barn är förskolan av helt avgörande betydelse. Barn är olika, växer upp under olika förhållanden och har därför olika behov. Att bygga förutsättningar där vi som vuxna kan möta varje enskilt barn är naturligtvis vad vi bör sträva mot.

Vi tror på föräldrarna. Föräldrarna är de som har huvudansvaret för barnets välbefinnande och som ska se till barnets bästa. Föräldrarna är också de som oftast känner sina barn bäst och statens roll i sammanhanget är att stödja föräldrarna i deras val.

Vårdnadsbidrag kan vara en lösning för alla de familjer som upplever att de har för lite tid för sina små barn. Det kan underlätta för föräldrar att kombinera arbete och familjeliv, eftersom vårdnadsbidraget kan utges även när man arbetar. Men även de som av andra skäl söker alternativ till förskolan kan få stor nytta av vårdnadsbidraget – exempelvis föräldrar med infektions- eller ljudkänsliga barn eller de som har arbetstider som inte är anpassade efter förskolans öppettider.

Barnets utveckling och integration ligger i barnets och föräldrarnas intresse oavsett nationalitet och bakgrund. En faktor av betydelse i detta sammanhang är deltagande i förskola, en verksamhet vars pedagogiska uppdrag kommer att utvecklas och stärkas med regeringens satsningar. Dessutom sker en utökning av allmän förskola till att även omfatta treåringar från 2010. Därmed får föräldrar möjlighet att välja en högkvalitativ förskola på hel- eller deltid. Det senare alternativet kan kombineras med ett reducerat vårdnadsbidrag. Oavsett om föräldrarna uppstår vårdnadsbidrag eller inte kvarstår också möjligheten till deltagande i den öppna förskolan.

En annan viktig faktor för språkutveckling och integration av barn med invandrabakgrund är föräldrarnas språkkunskaper och integration, som i sin tur påverkas av möjligheten till arbete och egen försörjning. Regeringens mest prioriterade fråga är att sätta fokus på jobben och minska utanförskapet. Min bedömning är att arbetslinjen och regeringens åtgärder på det arbetsmarknadspolitiska området kommer att bidra till ökad integration för såväl barn som föräldrar med invandrabakgrund. Människors möjlighet till god välfärd, frihet och integration i det svenska samhället bygger på förutsättningen att kunna försörja sig själva.

Regeringen genomför även andra reformer på det familjepolitiska området. Barnomsorgspengen ökar mångfalden i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen, och ger därmed föräldrar möjlighet att välja den verksamhet som passar dem och deras barn. Kommunernas skyldighet att erbjuda förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg med god kvalitet kvarstår, och förskolans kvalitet kommer också att förstärkas i och med regeringens satsningar på att förtydliga vissa delar i läroplanen för förskolan.

Anf. 58 VERONICA PALM (s):

Herr talman! Jag tycker att detta är en spännande diskussion om vårdnadsbidraget, för den visar att det finns olika syn på familjepolitik och de små barnens rättigheter i svensk politik.

Jag är stolt över att det socialdemokratiska partiet har tagit flera steg framåt när det gäller familjepolitiken. Bland annat har vi på vår senaste

kongress markerat vikten och behovet av att värna stjärnfamiljen. Den omfattar inte bara den traditionella kärnfamiljen utan också alla andra former av familjebildningar, som kanske är vanligare i den här staden. Det är barn som har två mammor eller två pappor, en bonusmamma eller ett extrasyskon – olika former av familjer. Jag tycker att det är viktigt.

Det är därför jag tycker att det socialministern började prata om, kvaliteten i förskolan, är centralt. Barnen är små när de börjar, och jag skulle aldrig vilja lämna mitt lilla barn till en förskola där jag inte kände mig trygg och där jag inte kände att det var bra kvalitet. Därför gör det mig väldigt upprörd när jag ser hur bristerna i kvaliteten breder ut sig just på förskolans område och att det är just barnen som får betala regeringens politik.

I Stockholm har vi exemplet Kulturkrabaten AB, som i praktiken fick alla förskolor i Årsta till ett underpris och därmed har monopol. Ett år senare gör de en vinst på över 4 miljoner kronor. Det är ett slöseri med resurser, och för mig är det ganska logiskt att skattepengar avsedda för förskoleverksamhet också ska gå till det.

Ministern säger att vårdnadsbidraget kan vara ett sätt för dem som har en arbetstid som inte är anpassad till förskolans öppettider att kunna kombinera. Då måste man ju fråga sig: Vad är förskolan till för? Är den bara till för de barn som passar in i de mallar som politiker tycker passar, eller är den till för att vara både en pedagogisk utveckling för varje enskilt barn – en rättighet – och ett sätt för varje familj att få sitt livspussel att gå ihop? För mig är det logiskt att säga att jag vill utveckla och modernisera förskolan snarare än att gå tillbaka, och då är barnomsorg på obekvämlig arbetstid en förutsättning i ett modernt Sverige.

Huvudfrågan, alltså den fråga jag ställde till statsrådet och som inte rörde familjepolitik generellt, handlade om effekterna. Nu ser vi effekterna av vårdnadsbidraget. Förskolan Smultronstället i Rinkeby-Kista i Stockholm har tvingats lägga ned. En rak konsekvens av vårdnadsbidragets införande är att Rinkeby-Kistas förskolor får 15 miljoner kronor mindre till att bedriva förskoleverksamhet. Det beror inte på att fler kvinnor i Rinkeby-Kista har gått ut i arbete och valt att ha en barnflicka hemma, utan det beror på att fler kvinnor som redan har svag förankring på svensk arbetsmarknad är hemma utan någon ersättning alls utöver vårdnadsbidraget.

Min oro är inte bara för dessa kvinnor som ytterligare låses in utan också och kanske framför allt för de barn som inte får möjligheten att möta det svenska språket och det svenska samhället och som inte får möjligheten att få svenska kompisar. De får inte det för att deras mammor i ett så kallat valfrihetstänkande blir inlåsta i hemmet. Var det meningen, Göran Hägglund? Var det så här det skulle bli?

Anf. 59 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Först och främst är det viktigt att det finns olika former. Eftersom barn är olika, familjer är olika och barnen har olika förutsättningar och behov kan man fundera på vem som är bäst lämpad att avgöra vad som är bäst för Kalle eller Stina. I min syn på människan ingår att det är föräldrarna som är de bästa att se till barnens behov. Det är inte kommunalrådet, borgarrådet eller ens talmannen i Sveriges riksdag som vet varje enskilt barns bästa, utan det är faktiskt föräldrarna som gör det.

Detta är också utgångspunkten för att det bör finnas en uppsättning olika alternativ så att föräldrar kan välja det som är bäst för just deras barn.

Många väljer den kommunala barnomsorgen, andra väljer barnomsorg som är kommunalt finansierad men utförs av någon annan, och en tredje väljer vårdnadsbidrag. Någon annan kanske kommer att välja barnomsorgsavgiften när den kommer på plats. I min värld är detta något alldeles utmärkt eftersom jag tilltror föräldrarna möjlighet och myndighet att själva fatta sina egna beslut.

Om det nu är någon verksamhet som behöver läggas ned, vilket vi har sett uppgifter om, ska vi komma ihåg att det läggs ned verksamheter, och har gjorts i alla tider, beroende på att barnkullar kanske har blivit mindre i området eller att det har skett andra förändringar som inte behöver vara dåliga utan är naturliga förändringar.

Om det nu skulle visa sig att föräldrar väljer en annan omsorgsform än den som passar Veronica Palm och hennes partikamrater och det leder till att det blir färre barn som går i förskola, tycker jag inte att det är en konstig utveckling utan en utveckling som är bra så länge den rymmer med föräldrarnas egna önskemål om att själva möta sina barns behov. Det gäller att komma ihåg vad som är till för vad. Förskolan är till för barn, barn som efterfrågar den och vars föräldrar efterfrågar den. Barnen är inte till för förskolans skull.

Valfriheten innebär att människor väljer utifrån vad de själva anser vara bäst, i det här fallet för sina barn. Om det får till konsekvens att underlaget för en viss verksamhet dras undan tycker jag inte att det är något konstigt så länge som människor har valt efter sitt eget önskemål.

Vårdnadsbidraget är ingen överbetalning av småbarnsföräldrar. Det går heller inte att kombinera med bidrag och ersättningar. Och det är knappast någon som väljer vårdnadsbidrag av ekonomiska skäl, för då finns det andra system som bättre tillgodoser ekonomiska önskemål. Men är man ute efter möjligheten att tillbringa tid tillsammans med sina barn ger vårdnadsbidraget en möjlighet för fler, inte för alla, att prioritera tid tillsammans med sina barn. Och det är just det som är syftet, herr talman.

Anf. 60 VERONICA PALM (s):

Herr talman! Nu kommer arbetsmarknadsministern precis in här i kammaren. Det är ju lägligt då vi pratar om en av de delar av regeringens politik där det så tydligt handlar om bidrag i stället för jobb. Vi vet att utanförskapet, såsom man räknade innan man kom i regeringsställning, har ökat med 70 000 personer sedan regeringen tillträdde, och vi vet att 100 000 människor i år har förlorat sina jobb. När man dessutom håller fast vid ett bidrag som låser fast kvinnor som har sämst förankring på svensk arbetsmarknad i ett riktigt utanförskap gör det mig orolig, för det är så, Göran Hägglund, att det är inte Kalle och Stina vi pratar om när vi pratar om Rinkeby–Kista stadsdelsnämnd och förskolan Smultronstället, utan det är Ali och Leila och deras föräldrar. Vi pratar om de kvinnor som står längst ifrån arbetsmarknaden.

Om ministern hade haft möjlighet att ge dessa kvinnor en starkare förankring på arbetsmarknaden, om han hade prioriterat att bryta deras utanförskap och prioriterat en jobbpolitik som faktiskt ger jobb och inte bara sänkta skatter till dem som har det bäst, så att de här kvinnorna hade fått möjlighet att komma in på svensk arbetsmarknad, då hade deras barn

också fått möjlighet att finnas i förskola. Vi vet att integration i första hand handlar om arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden är A och O för möjligheten att komma in i det svenska samhället. Att man lämnar dessa kvinnor kvar i sin förort och ställer dem helt utanför möjligheten att över huvud taget ta plats på arbetsmarknaden gör mig upprörd.

Än mer upprörd gör det mig när också deras barn stängs ute, när systemet är formulerat så att det enda som krävs för att du ska få ett vårdnadsbidrag är att du inte nyttjar kommunalt finansierad barnomsorg. Det betyder att de barn som gick på Smultronstället i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd inte får möjlighet att träffa kompisar. De får inte möjlighet att träffa svenska pedagoger. De får ingen möjlighet att träna det svenska språket. De halkar efter redan från början. Det är inte deras fel. Det är inte deras mammors fel. Det är inte ens en gång Stockholms kommunpolitikens fel. Det är ett system som är gjort för att några hemmafruar ska kunna få vara hemma, men som ger effekter på integrationen och för de barn som har det allra tuffast att komma in i det svenska samhället. Vi varnade för det här och visade på exempel från Norge, där de nu har en rödgrön regering som avskaffar det som de kallar för kontantstöd för att det gav just de här effekterna.

Vårdnadsbidraget är dels ett slöseri med gemensamma resurser, dels ger det inte mer tid med barnen, eftersom de som har ekonomiska resurser fortsätter att jobba och anställer barnflicka. Men den tydligaste effekten är att barn som har svårt att komma in i det svenska samhället och föräldrar som inte finns på svensk arbetsmarknad får ännu sämre förutsättningar att ta del av det svenska samhället, och det gör mig upprörd. Jag ställer därför min fråga en gång till: Var det meningen att det skulle bli så här eller är du bekymrad av effekterna?

Anf. 61 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag hade inte tänkt lägga mig i den här debatten, men jag kan inte låta bli när Göran Hägglund medger här i debatten att vissa beslut kan få konsekvenser för verksamheter. Det kan innebära nedläggning av dagis, till och med välfungerande. Valfrihet för några kan få stora konsekvenser för andra.

Då blir min fråga till Göran Hägglund: Innebär det då att ni kan redovisa i till exempel Örebro, där Kristdemokraterna styr tillsammans med de övriga borgerliga partierna, att införandet av vårdnadsbidraget kommer att innebära att flera dagis kommer att läggas ned? Det är egentligen vad socialministern står och säger här.

Man borde inte vara förvånad över att det får de här effekterna. Precis som Veronica Palm tycker jag att gruppen i socialförsäkringsutskottet har varit oerhört tydlig med att det här kommer att få effekter, att dagis kommer att läggas ned och att vissa dagmammor kommer att försvinna. Men det är väl bra att det är jättetydligt.

Bara för tydlighets skull, herr talman, skulle jag gärna vilja att socialministern här upprepar att om man inför vårdnadsbidraget kommer det att innebära att dagis kommer att läggas ned i vissa kommuner.

Anf. 62 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! För att ta den sista frågan först kan man vända på det och ställa frågan till Eva-Lena Jansson: Om det skulle vara så att fler

föräldrar väljer att använda vårdnadsbidraget eller barnomsorgspengen, ska man då driva verksamheter vidare precis som om inget har hänt, även om det skulle vara väsentligt färre barn? Jag antar att hennes svar, i alla fall om hon tänker efter lite, kommer att bli att det offentligas service handlar om att serva dem som efterfrågar den. Är det så att människor i ett system som innebär mer valfrihet väljer andra former så att efterfrågan på den servicen minskar, är det självklart att det innebär att det får återverkningar för den servicen. Systemet finns till för människan, inte människan för systemet.

Veronica Palm ställde i sitt inlägg frågan: Var det meningen att det skulle bli så här? Och svaret är naturligtvis detsamma till henne, att vi ska ha en service. Och det finns ett lagstadgat krav på kommunerna att tillhandahålla förskoleplatser för att alla ska kunna få den service som de efterfrågar. Det är ingenting som ändras i och med att vårdnadsbidrag eller barnomsorgspong införs.

Veronica Palm säger, felaktigt: Det enda som krävs för att kunna få vårdnadsbidrag är att du inte utnyttjar förskola. Det är antingen ett slarv med hur orden faller eller ett medvetet sätt att försöka säga något annat än det som är sanningen, nämligen att vårdnadsbidrag inte får utgå till en person som under samma period uppbär ersättningar som till exempel grundar sig på föräldraskap, alltså att man har föräldrapenning, är ålderspensionär eller saknar arbete, för då har man ersättning från andra håll. Det finns alltså en mängd olika kriterier som måste uppfyllas för att man ska kunna få vårdnadsbidrag. Och vårdnadsbidraget är ett stöd till den som på annat sätt inte får del av det offentligas stöd till barnfamiljer.

Man kan också ställa frågan annorlunda: Anser Veronica Palm inte att de föräldrar som inte vill använda förskolan ska ha någon ersättning alls? Om jag använder den kommunala förskolan subventioneras jag med i storleksordningen 100 000 kronor per år. Det tycker jag är alldeles utmärkt. Så ska det vara. Alla barn ska ha rätt till en förskoleplats. Jag tycker samtidigt att de som väljer någonting annat ska ha stöd i det val de som föräldrar kommit fram till, utifrån vad de själva bedömer är det bästa för deras barn.

Jag menar att Veronica Palm fastnar i det resonemang som jag inledningsvis vände mig mot, nämligen att vi politiker bättre än föräldrarna själva kan avgöra vad som är bäst för deras barn. Jag tror politiker om väldigt mycket, men just när det gäller de egna barnen tror jag att det är föräldrarna som ska ha det avgörande inflytandet. De ska själva kunna välja hur de vill att barnens uppväxt ska vara – om man ska använda den kommunala förskolan eller en annan aktör och om man ska utnyttja den kommande barnomsorgspengen eller vårdnadsbidraget.

Barn är olika och därför ska det finnas olika lösningar, inte endast en som Socialdemokraterna i decennier excellerat i.

Anf. 63 VERONICA PALM (s):

Herr talman! Socialministern har rätt i att det krävs att man inte samtidigt uppbär någon annan ersättning eller lön. Det betyder att det blir ännu tydligare att vårdnadsbidraget riktar sig till dem som är mest utsatta och har den absolut svagaste förankringen på den svenska arbetsmarknaden. Det är i de svenskfattiga förortsområdena i Stockholm. Därmed

blir man, även som barn, än mer svenskfattig i dessa förorter. Det gör mig orolig.

Jag vill ha en förskola med kvalitet. Jag vill att skattepengar avsätta till förskolan också ska gå till förskolan. Jag vill ha en förskola som finns där när familjen behöver den, att man inte ska stöpas i samma mall. Jag vill ha en förskola där man har valfrihet på riktigt, där man kan påverka på riktigt. Jag vill ha en modern förskola som utvecklas utifrån hur den moderna familjen ser ut, exempelvis stjärnfamiljer, och utifrån det liv som man lever. Livet är i dag mer komplext och innebär mer pusslande vad gäller tider och annat för att få ordning på det. Då måste förskolan finnas där som en service för föräldrarna och med pedagogisk kvalitet för barnen, för familjer är olika.

Jag kan utifrån denna debatt konstatera att svaret från socialministern är att det var meningen att det skulle bli så här. Det viktigaste för de kvinnor som nu drabbas av vårdnadsbidraget är inte mer bidrag utan bra förskola och en återupprättad jobbpolitik. Det betyder att kvinnorna, också i svenskfattiga områden med svag förankring på arbetsmarknaden, har rätt till jobb, inte bara till bidrag.

Slutligen vill jag önska ministern god jul!

Anf. 64 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Då fick jag svar, nämligen att valfrihet för några kan innebära att den som bestämt sig för att välja kommunal barnomsorg i ett visst bostadsområde, precis som Veronica tog upp, kan bli nekad barnomsorg i närheten eftersom barnstugan i området behöver stängas då många människor i det upptagningsområdet väljer vårdnadsbidrag. Vi ser att det blir konsekvensen. Det var bra att socialministern var tydlig med det.

Vi ser att det också, som Veronica Palm sade, får effekter på arbetslivet, på integrationen och framför allt på barns utveckling. Att man så konsekvent diskuterar valfriheten är lite intressant i sammanhanget eftersom valfriheten innebär noll för några och mycket för andra, beroende på vilka som har möjlighet till denna så kallade valfrihet som Göran Hägglund säger.

Regeringen hade kunnat, om den velat, utöka föräldraförsäkringen och koppla den bland annat till om man har inkomst eller inte. Som jag förstått vårdnadsbidraget kan man faktiskt ha det fastän man inte är hemma med sina barn. Det är i sig häpnadsväckande att man anställer en barnflicka men har inte mer tid med barnen. I stället är det någon annan som tar hand om dem.

Min uppfattning är att de skattepengar vi skjuter in i kommunal verksamhet naturligtvis ska gå tillbaka till verksamheten och gynna de barn som befinner sig där, inte privata vinstintressen.

Anf. 65 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Jag har begränsad tilltro till att det jag nu kommer att säga räcker, men jag säger ändå att min idé, och majoritetens i parlamentet, är att det är människors efterfrågan som avgör hur utbudet ser ut. Om alla valde vårdnadsbidrag skulle det inte finnas något skäl att upprätthålla en stor förskoleverksamhet. Om alla i stället efterfrågade förskola skulle

det inte existera några vårdnadsbidrag. Valfrihet har den poängen att det får konsekvenser när människor gör sina fria val.

Mina motdebattörer, eller meddebattörer, använder uttryck som bygger på föreställningen att människor inte vet sitt eget bästa. Man menar att vi politiker vet väldigt mycket mer än vad människorna själva begriper, och därför lägger vi fast en enda form som ska passa alla småbarnsföräldrar.

Det rimmar inte med mitt synsätt. Eftersom barn är olika och vuxna människor är olika tycker jag att det ska finnas en lång rad instrument som man kan använda för att möta det enskilda barnets behov. Därför utvecklar vi nya modeller där vårdnadsbidraget och barnomsorgspengen är ett par nya former som kompletterar det som redan finns i form av förskola, öppen förskola och annat som är till hjälp och stöd för småbarnsföräldrar.

Eva-Lena Jansson försöker alltid lägga ord i min mun. Jag säger därför ännu en gång att det offentliga har till uppgift att när det gäller barnomsorg möta och tillgodose alla de behov som småbarnsföräldrar har. Om förskolor efterfrågas ska dessa tillhandahållas. Det har vi till och med lagfäst. I konsekvensens namn tycker jag att det då även är rimligt att den som vill någonting annat ska ha möjlighet att få del av det.

Hur det än är med dessa meningsskiljaktigheter, herr talman, vill jag passa på att önska alla närvarande en riktigt god jul.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Svar på interpellation 2009/10:146 om deltidregeln och arbetslinjen

Anf. 66 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Meeri Wasberg har frågat mig vilka initiativ jag avser att ta för att arbetslösa inte genom regelverket ska tvingas tacka nej till arbete. Meeri Wasberg har även frågat mig vilka initiativ jag avser att ta för att öka incitamenten för att arbetsgivarna ska erbjuda anställningar på heltid.

En av regeringens främsta prioriteringar är att alla som vill och kan arbeta ska ges möjlighet att göra det. Regeringen har därför under innevarande mandatperiod tagit initiativ till omfattande åtgärder för att främja sysselsättningen och bryta utanförskapet.

Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring och utgångspunkten i försäkringen är att människor ska ges förutsättningar för att hantera omställning mellan arbeten. Jag har med den utgångspunkten mycket svårt att se hur flera års deltidarbetslöshet kan vara ett led i en sådan omställning.

Deltidsarbete, för den som vill och kan arbeta mer, kan vara utmärkt under förutsättning att det handlar om en begränsad tid. Visar det sig att deltidarbetet inte leder till ett heltidsarbete kan det vara mer effektivt, och därmed förenligt med arbetslinjen, att personen i stället söker arbete på heltid.

Erfarenheten visar att sannolikheten att komma tillbaka i arbete minskar med tiden i arbetslöshet. Regeringen anser därför att de deltid-

arbetande som vill arbeta heltid måste kunna få chansen att göra det. Det var mot denna bakgrund som regeringen beslutade att avskaffa den tidigare begränsningsregeln och ersätta den med en ny mer rättvis regel.

Nuvarande begränsningsregel ger möjlighet att arbeta deltid och få arbetslöshetsersättning under en begränsad tid. Detta förstärker de deltidsarbetslösas incitament att söka heltidsarbete och sätter därmed press på arbetsgivarna att i större utsträckning erbjuda heltidsarbete. De deltidsarbetslösas drivkraft att i större utsträckning söka heltidsjobb i kombination med att det är kostsamt att byta ut personal är incitament för arbetsgivare att erbjuda heltidsanställning i stället för att nyanställa på deltid.

Avslutningsvis vill jag framhålla att jag även fortsättningsvis avser att bedriva en politik som främjar sysselsättning och företagande och på så sätt öka chanserna till fler heltidsanställningar.

Mot bakgrund av ovanstående har jag inte för avsikt att ta några ytterligare initiativ med anledning av Meeri Wasbergs frågor.

Anf. 67 MEERI WASBERG (s):

Herr talman! Jag vill inledningsvis säga att det är glädjande att se att statsrådet Littorin är på benen igen. Jag tillhör inte dem som är lite cyniskt lagda, så jag vill inte att någon ska utsättas för den av er försämrade sjukförsäkring som just nu börjar skörda sina offer.

Jag vill också tacka Littorin för svaret, även om det visar att regeringen Reinfeldt inte har för avsikt att återupprätta arbetslinjen på riktigt. Det gick an att inför valet 2006 göra sig bred över behovet av att återupprätta arbetslinjen, men nu när regeringen Reinfeldt och statsrådet Littorin verkligen har ansvaret och makten att förändra väljer ni i stället för sämra. Det är lite svårt att förstå. Jag tror dessutom inte att jag är ensam om att inte riktigt förstå hur det som vi i dag debatterar skulle vara förenligt med arbetslinjen. Rimligtvis borde varje timme räknas.

Statsrådet säger som vi precis hörde i sitt svar: "Deltidsarbete, för den som vill och kan arbeta mer, kan vara utmärkt under förutsättning att det handlar om en begränsad tid. Visar det sig att deltid arbetet inte leder till ett heltidsarbete kan det vara mer effektivt, och därmed förenligt med arbetslinjen, att personen i stället söker arbete på heltid." På sitt sätt finns så klart ett uns av logik i detta. Om deltid arbetet inte leder till heltid bör personen söka ett annat arbete på heltid eller kanske komplettera med ytterligare arbete på deltid.

Statsrådet väljer dock att bortse från att en viktig faktor när det gäller arbetsökande är vikten av att bibehålla och förädla sin kompetens samt att visa för potentiella arbetsgivare att man är aktiv. Det kan vara svårt att få arbetsgivares förståelse när man avstår från att arbeta de timmar som dyker upp. Att försvara sig med att man vill ha arbete på heltid kanske inte räcker.

Lite längre ned i texten blir det riktigt svårt att få ihop logiken. Ministern försöker förklara deltidregeln som ett sätt att undvika och komma åt långtidsarbetslöshet och anser att det skulle handla om att den som vill arbeta på heltid ska få göra det. Ministern försöker förklara att den här deltidregeln är ett incitament för de deltidsarbetslösa att söka heltidsarbete och därmed sätter press på arbetsgivarna. Det är helt och hållet bortom all logik. Arbetsgivarna brukar anställa arbetskraft i den

omfattning de har behov av, och arbetsgivarens behov ökar inte bara för att till exempel Anna Jonassons 75 deltid dagar tar slut.

Det finns inga egentliga incitament för arbetsgivarna att anställa personer på heltid som i dag arbetar deltid. Statsrådet talar om kostnader för att byta personal. Javisst, men låt oss konstatera att den kostnaden är väldigt olika i olika branscher och att den aldrig har avhållit arbetsgivare från att byta personal.

Regeringen Reinfeldt och statsrådet Littorin har flera gånger visat att de tror på ekonomiska styrmedel, men det verkar bara gälla för löntagarna och i fråga om våra gemensamma trygghetssystem, såsom arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen. Vi ser inga förslag som jämnar ut oddsen för bland annat arbetsgivare och arbetstagare. Tror ni eller tror ni inte på ekonomiska styrmedel?

Jag tycker att det bästa man kan säga om regeringens politik är att den är konsekvent. Den ställer krav på löntagarna, på de arbetslösa, på de sjuka – på alla dem som Moderaterna i valrörelsen 2006 sade sig värna. Det är ingen överdrift att kalla detta för den kalla handens politik.

Med detta sagt vill jag gärna ge statsrådet Littorin chans att svara på frågan på nytt. Vilka initiativ avser statsrådet att ta för att se till att arbetslöshetsförsäkringen verkligen bidrar till en arbetslinje och inte till en arbetslöshetslinje, när det gäller både de arbetslösa som tvingas tacka nej till arbete och att öka incitamenten för arbetsgivarna att anställa på heltid?

Anf. 68 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Efter valet 2006 fick vi en borgerlig majoritet i Örebro kommun, där jag bor. Det första man gjorde i kommunfullmäktige var att riva upp beslutet som Socialdemokraterna ihop med Vänsterpartiet hade fattat om att införa rätten till heltid; alla nyanställningar som skulle tillsättas skulle vara på heltid. Sedan dess har deltiderna och antalet timanställda ökat. Just nu ligger deltiderna någonstans på 1 200 personer i Örebro, och typ 2 000 har timanställningar. Man kan säga att det hänger ihop lite med regeringens politik. Det man sade var att det skulle löna sig att arbeta, men man sade aldrig hur mycket det skulle löna sig att arbeta.

Jag har tidigare tagit upp deltidspenningen med ett politiskt uppdrag i debatten. En kvinna från Örebro som har ett politiskt uppdrag på sex timmar i månaden har blivit utförsäkrad, eftersom man anser att hon har ett betydande och omfattande uppdrag. Detta omfattas naturligtvis av deltidsarbetslösheten och begränsningsperioden. Personen i fråga har naturligtvis sökt heltidsarbete hela tiden och anser att möjligheterna att ha ett politiskt uppdrag inte ska begränsas på grund av att man får en heltidsanställning någon annanstans. Rätten att ha ett politiskt uppdrag finns inskriven i kommunallagen. Ingen ska kunna förbjudas att ha ett sådant.

Utifrån Meeri Wasbergs interpellation kan man fundera på hur det främjar arbetslinjen och minskandet av utanförskapet när personer tvingas säga upp sina tim- och deltidsanställningar och lämna politiska uppdrag, för att, som man säger, stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid, trots att de gjort allt som står i deras makt för att få ett heltidsarbete.

Regeringen och statsrådet Littorin skriver i interpellationssvaret: ”Visar det sig att deltidsarbetet inte leder till ett heltidsarbete kan det vara mer effektivt, och därmed förenligt med arbetslinjen, att personen i stället söker arbete på heltid”, det vill säga går på a-kassa. Man undrar om det är en ny inställning från regeringens sida. Jag känner inte igen det här sedan tidigare. Men jag tolkar det i alla fall som att budskapet till många är att regeringens linje när det gäller deltidsarbetslöshet är krånglig och inte medverkar till arbetslinjen och att man därför kanske borde säga upp sig från sitt deltidsarbete. Är det korrekt uppfattat?

Herr talman! Jag vill också peka på det som herr Littorin har skrivit i slutet på interpellationssvaret till Meeri Wasberg om att begränsningsregeln för deltidsarbetslösa skapar ett incitament även för arbetsgivarna och sätter press på dem att i större utsträckning erbjuda heltidsarbete. Kan vi få konkreta exempel från statsrådet Littorin på var, när och hur det här har gett arbetsgivarna incitament? Jag har i alla fall hittills inte sett några tydliga effekter. Det vore väl bra om vi fick några konkreta exempel på hur många personer det gäller, hur många heltider det har gett och hur många som har fått arbete. Det vore intressant att veta.

Det jag vet är att antalet deltidsarbetslösa har minskat. Men det hänger inte samman med att de har fått heltid, utan de har blivit utförsäkrade och anser sig därmed inte vara anmälda till Arbetsförmedlingen, eftersom de ändå inte får någon ersättning från sin a-kassa. De har inte fått heltidsarbete, utan är fortfarande deltidsarbetslösa, men utan rätt till ersättning, trots att de gör allt för att kunna få heltidsarbete.

Jag önskar ett förtydligande av statsrådet i hans nästa inlägg.

Anf. 69 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! Jag har debatterat den här frågan flera gånger tidigare i kammaren, dock inte med Meeri Wasberg. Men jag gör det gärna igen.

Om man menar allvar med att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring och inte en medborgarlön måste man ställa sig frågan om ett system som det tidigare, där man i extremfallet kunde deltidsstämpla i upp till 18 år, verkligen är rimligt. Jag noterar att även Socialdemokraterna vill ha en begränsad rätt till deltidsstämpling, även om det är några fler dagar än med dagens system. Även Socialdemokraterna måste alltså ha insett att man inte kan ha en evig deltidsarbetslöshetsförsäkring.

Däremot delar jag Meeri Wasbergs oro när det gäller de ofrivilligt deltidsarbetslösas möjligheter att få heltidsanställning. Meeri Wasberg antyder i sitt inlägg att vi har lite olika syn på hur detta ska gå till. I interpellationen antyder Meeri Wasberg en lagstadgad rätt till heltid. Det där är problematiskt. När den socialdemokratiska regeringens utredning i frågan presenterade sitt betänkande var 23 av 28 remissinstanser negativa till lagstiftning, bland annat TCO, Saco och Arbetsförmedlingen, för att nämna några exempel. Man menar att en lagstadgad rätt till heltid skulle innebära en lagstadgad rätt till nolldid, det vill säga att man skulle avstå från att anställa över huvud taget i stället.

Sedan är det naturligtvis glädjande att se att de förändrade reglerna har inneburit att deltidsarbetslösheten från det att vi införde reglerna under det första året sjönk med en femtedel. Det är säkert så att en eller

annan blev utförsäkrad, men det var också ganska många som fick heltidsanställning.

Jag kan nämna ett tydligt exempel som jag har tagit upp också i tidigare debatter i kammaren, nämligen den socialdemokratiskt styrda kyrkogårdsförvaltningen i Ystad, som hade två deltidsanställda damer. De hade varit deltidsanställda i 20 respektive nästan 30 år. Den socialdemokratiske ordföranden sade: Med de här nya reglerna måste vi faktiskt anställa på heltid. Man gjorde också det. Då ställer sig vän av ordning förstas frågan om den socialdemokratiske ordföranden i kyrkogårdsförvaltningen inte tidigare hade kunnat erbjuda heltid till de här två damerna som ville det. Det är en rätt intressant frågeställning att fundera över.

Min utgångspunkt är följande. Den gamla deltidsstämplingen innebar att arbetsgivarna kunde skyffla över sitt arbetsgivaransvar att erbjuda heltid på de enskilda, som får stå ut med att vara deltidsarbetslösa, och på a-kassorna och skattebetalarna, som får stå för notan. Det är ju inte rimligt!

I nästan alla Sveriges kommuner är kommunen den största arbetsgivaren. Eskilstuna kommun har knappt 9 000 personer anställda. Det var det som interpellationen rörde. Att Eskilstuna kommun med 9 000 anställda inte kan erbjuda de personer som vill ha heltid en heltidstjänst är med förlov sagt inte rimligt. Det är samma sak med Eva-Lena Janssons exempel Örebro. Jag kan förena mig med Eva-Lena Jansson i kritik mot den ordningen, mot att inte heller den kommunen har gjort det.

Däremot finns det goda exempel på kommuner som faktiskt gör just detta, nämligen att erbjuda heltid åt dem som vill det. Låt mig ta två exempel: Nynäshamn är en socialdemokratiskt styrd kommun som gör det. Linköping är en borgerligt styrd kommun som erbjuder rätt till heltid för dem som vill det. Det är så man tar ett arbetsgivaransvar. Det är så man visar att man menar allvar med möjligheten att omorganisera verksamheten så att de enskilda som vill jobba heltid faktiskt också får det. Men vi ska inte låta arbetsgivarna komma undan med att skyffla över kostnaderna och ansvaret för en orimlig deltidsarbetslöshetsförsäkring på skattebetalarna, a-kassan och framför allt den enskilde. Det är fel väg att gå.

Anf. 70 MEERI WASBERG (s):

Herr talman! Svaret är således nej, nej och åter nej. Statsrådet Littorin har inte för avsikt att göra någonting för att arbetslösa inte ska behöva tvingas tacka nej till jobb och inte heller något som ökar arbetsgivarens incitament att erbjuda anställning på heltid. Det tycker jag är minst sagt fantasilöst.

Vem har sagt att det ska vara som det var förr? Framtidens problem löser man väl inte med gårdagens problemlösning. Då har man börjat backa in i framtiden.

Sverige befinner sig fortfarande i en lågkonjunktur, en jobbkris. Statsrådets svar till mig och till dem som har drabbats av regeringen Reinfeldts orättvisa politik är att ni inte tänker göra någonting.

En nidbild som ofta dyker upp handlar om hur man ser på arbetslöshet. Det finns en nidbild av att arbetslöshet enbart beror på den enskilda individens vilja att söka arbete. Men att arbetslösheten hänger ihop med läget på arbetsmarknaden borde vara ett självklart konstaterande, och det

tror jag att vi skulle kunna vara överens om. Då är det en fråga om hur många arbeten som över huvud taget finns.

Jag tycker mig höra att ni fortfarande tror att hungriga vargar jagar bäst. Jag tror att ni har fel. Jag tror att hungriga vargar kanske jagar mest desperat, men om de jagar bäst är en helt annan sak. Dessutom måste det finnas något att jaga. Annars är en hungrig och kanske utsvulten varg snart en död varg.

Visst, jag noterade hur statsrådet kommenterade detta med Eskilstuna i medierna. Han sade att det var uselt av kommunen. Det är fint att vi kan visa upp Nynäshamn som ett positivt exempel där man verkligen tar frågan med heltid på allvar. Det tycker jag. Det är väl skönt att det finns borgerliga politiker i Linköping som också tar ansvar. Men frågan är vilket ansvar regeringen tar för att öka incitamenten och inte bara vänta på att enskilda arbetsgivare ska visa sin goda sida.

Detta att säga att det är uselt hjälper inte Anna eller andra i samma situation. Det är värt att notera att det faktiskt inte bara handlar om offentliga arbetsgivare, som är de exempel som ministern själv lyfter fram. Det är ju bara offentliga arbetsgivare som du lyfter fram, men det är inte bara där som det förekommer deltidstjänster och timanställningar.

Är ditt svar till Anna och andra i liknande situation att du verkligen inte tänker ta några initiativ? Jag är nämligen övertygad om att till och med de som har gått på regeringen Reinfeldts beskrivning av arbetslösa som lite lata – ibland kanske till och med mycket lata – tycker att den regel som vi nu debatterar är rätt obegriplig.

Varje arbetad timme måste ju vara bättre än varje arbetslös timme. Jag undrar om inte statsrådet Littorin åtminstone kommer att börja överväga om det finns behov av förändringar. Det skulle i alla fall vara ett, om än ett litet, steg i rätt riktning. Du kan kanske i nästa replikskifte utveckla om du inte åtminstone börjar tänka i de banorna.

Och vem har sagt att det var bättre förr och att gårdagens lösningar löser de framtida problemen? Lite nytt och fräscht vill vi se. Det är ni som har ansvaret den här stunden.

Anf. 71 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! Jag ska fortsätta där Meeri avslutade.

Det har ju funnits en man som skissade på en jobbpolitik som regeringen tog efter. Mannen i fråga, nationalekonomen Marian Radetzki, pratade just om detta med hungriga vargar. Han pratade också om hur svårt det skulle bli för ensamstående kvinnor med deltidsjobb att kunna försörja sig på en lön på 5 000 kronor. Han medgav att det skulle vara svårt att kunna köpa kläder och mat åt sina barn. Nu står vi inför en jul. Flera som blir utförsäkrade från a-kassan kommer då, trots sitt intresse av att jobba heltid, inte att kunna få heltid. Möjligheten att få extrapengar via socialbidrag är starkt begränsad om man har inkomst, vilket kommer att innebära att dessa familjer får det tufft.

Lösningen från regeringens sida är att man säger att arbetslinjen gäller – ibland, ibland inte, beroende på om man vill ha vårdnadsbidrag eller inte. Lösningen från regeringen är att inte sätta någon som helst press på arbetsgivaren.

Jag håller med regeringen om att det har funnits kommunalråd som har gjort stora insatser, men jag vill också peka på att det finns problem

för vissa kommuner. En kommun i mitt län, Laxå, tvingas höja skatten med 50 öre för att över huvud taget kunna upprätthålla den verksamhet som finns i form av barnomsorg, skola och äldreomsorg. Det är jätteviktigt att få in varenda skattekrona. När industrin lägger ned innebär det naturligtvis att det är fler som är arbetslösa. Har man inte a-kassa eller sjukförsäkring är det socialbidrag som är lagstiftat och därmed ännu mindre pengar till kommunens verksamhet.

Om då regeringen väljer omfördelningen att ge till dem som redan har och ta från dem som borde få innebär det att också kommunen får mindre pengar. Skattesänkningarna har inneburit att kommunerna har fått mindre pengar.

Min fråga är fortsättningsvis: Hur gynnar det här arbetslinjen?

Anf. 72 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! För att få deltidsstämpla måste man ha haft en heltidsanställning från början och sedan ofrivilligt ha tvingats gå ned på deltid. Det är först då man har rätt att deltidsstämpla. I dagens system har man rätt till 75 ersättningsdagar på deltid, vilket om man jobbar halvtid innebär 150 arbetsdagar. Det är ungefär elva månaders arbete.

En klar majoritet av dem som berörs är anställda i kommunal sektor med politiker som ansvariga för arbetsgivarpolitiken. Annas arbetsgivare är i grunden ett socialdemokratiskt kommunalråd i Eskilstuna – det är inte jag, inte a-kassan och inte Meeri Wasberg heller.

Det socialdemokraterna och vi i regeringen är överens om är att det behövs en begränsning i möjligheten att deltidsstämpla. Vi har lite olika antal ersättningsdagar som vi vill begränsa med, men vi är i grunden överens om att en begränsning behövs.

Det vi inte är överens om är hur vi ska sätta press på arbetsgivaren. Att lyfta av kostnaderna från arbetsgivarna och lägga dem på de enskilda och på skattebetalarna och a-kassorna, alternativt att tvinga fram regler som innebär lagstadgade krav på rätt till heltid, som de flesta remissinstanser ju är emot eftersom de menar att det innebär rätt till nolltid, är tyvärr varken nytt eller fräscht. Det är tyvärr en gammalmodig socialdemokratisk lösning som inte leder till fler möjligheter för människor att arbeta heltid.

Däremot är jag gärna med och diskuterar möjligheter att hitta andra incitament för att se till att trycka på. En sak som både Meeri Wasberg, jag och Eva-Lena Jansson skulle kunna göra tillsammans är att prata med våra kommunala företrädare runt omkring, sätta lite press på dem internt i våra partier och säga: Nu får ni faktiskt visa ert arbetsgivaransvar! Om ni har 8 000 eller 9 000 anställda – visa då att det visst går att organisera på ett sådant sätt att man erbjuder heltid till dem som vill!

Det finns goda exempel. Vi har tidigare i debatten haft både Nynäshamn och Linköping som två exempel. Där tror jag definitivt att det skulle kunna gå att samarbeta med Kommunal eller andra fackföreningar för att se till att på det sättet sätta lite press på arbetsgivarna.

Svårigheterna är lite större till exempel inom handels- och tjänsteföretag där man kanske har ett par tre personer anställda. Där ger jag mina motdebattörer rätt. Där är det svårt att organisera sig på ett sådant sätt att man kan erbjuda heltid till alla som berörs. Man kanske har en salladsbar i Göteborg eller vad det nu kan vara som man har personer anställda i.

Men det finns så klart lösningar på detta också. Jag har sett exempel på arbetsgivarringar där man går ihop och delar på arbetsinsatserna så att man jobbar några timmar på ett ställe och några timmar på ett annat ställe och på så sätt försöker få ihop det. Det finns ett tydligt sådant exempel i Jönköping. Där finns två företag som ligger nära varandra. Ett företag gör gräsklippare och det andra gör luftvärmväxlare. Det ena har högsäsong på produktionen på vintern och det andra på sommaren. Man har hittat ett sätt som innebär att en ganska stor del av personalstyrkan kan vara på det ena stället under den ena säsongen och på det andra stället under den andra säsongen. Det fungerar ganska väl.

Jag tror att det finns andra sådana möjligheter att titta på för att se till att man kan kombinera det hela. Det gäller att arbetsgivare tillsammans – skulle jag vilja säga – med berörda fackliga organisationer försöker titta på och hantera en sådan situation så att man kan nå det bästa för den enskilde. Det är bra arbetsgivarpolitik.

Anf. 73 MEERI WASBERG (s):

Herr talman! Jag tycker att statsrådet Littorins senaste anförande andas lite av att det var sämre förr. Så kan det ju vara. Jag tycker ändå att det här är lite klen. Vi kan alla se vad regeringen gör och vad regeringen avstår från att göra.

Jag tycker att det är lite intressant med den här dagexercisen. Jag inledde för ett antal veckor sedan med att ställa en fråga till statsrådet på frågestunden. Då fick jag svaret att de 75 deltid dagarna var sex månader. Nu har de växt till elva månader. Det tycker jag är jättespännande. Statsrådet får kanske gå tillbaka och titta; jag noterade nämligen det här i mina anteckningar.

De förändringar och försämringar som sker av våra gemensamma system, inte minst arbetslöshetsförsäkringen, tycker jag är spännande. Det är ju regeringen Reinfeldt och Littorin som har ansvaret nu. Det duger inte riktigt att klaga på hur det var förr eller att hoppas att vi från oppositionen ska lösa era problem, för det är ni som har ansvaret nu.

Jag noterade också en annan sak. Dina kolleger, nämligen statsministern och vice statsministern, har vid olika tillfällen uttryckt en ambition att göra Sverige till någon form av EU-genomsnittligt land, det vill säga att sänka både skatter och välfärd till EU-genomsnittet. Om man har läst det och ser den låga ambitionsnivån är det lite lättare att förstå politiken, men jag tycker att den är både dyster och felaktig.

Jag vill vädja till er att inte göra arbetslöshetsförsäkringen till en åtel på arbetsmarknaden utan verkligen låta den vara en omställningsförsäkring. Skapa incitament för arbetsgivarna att erbjuda heltid! Straffa inte dem som har lyckats hitta ett jobb även om det är på deltid!

Jag hoppas att ni kommer att få möjligheten att lämna över regeringsmakten till oss efter valet 2010 och att det finns många som precis som jag hoppas att det ska bli en ny start för Sverige som bygger framtiden på den svenska modellen på riktigt.

Med detta vill jag önska alla i kammaren och särskilt ministern – dig och din familj – en god jul.

Anf. 74 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr talman! I grunden är regeringen och Socialdemokraterna överens om att det behövs en deltidsbegränsning i a-kassan. Vi har som sagt olika dagar. Om jag sade sex månader i frågestunden måste det ha varit något som återspeglades av den korta talartiden. Det är 75 dagar – på halvtid är det 150 arbetsdagar. Det motsvarar ungefär elva månader i arbetade dagar om man har normal arbetstid.

Prot. 2009/10:55
21 december

De nya reglerna har inneburit dels en lägre deltidsarbetslöshet, dels en större press på arbetsgivare att likt den socialdemokratiskt styrda kyrkogårdsförvaltningen i Ystad ta sig i kragen och bestämma sig för att erbjuda heltid till dem som önskar det.

Fortfarande är det så att trots att vi har haft den allvarligaste ekonomiska krisen sedan 30-talet är det fler som arbetar i Sverige i dag än när vi tog över. Det är dessutom så att utanförskapet har minskat, även om det inte är med så hemskt mycket, sedan vi tog över trots att arbetslösheten har stigit med nästan 2 procentenheter.

Ny start för Sverige – somligt går tillbaka och går igen. Det var ju titeln på det borgerliga valmanifestet 1991, men ni får gärna återanvända det. Tyvärr tror jag inte att det lyckas så bra. Vi tänker fortsätta driva arbetslinjen och vi tänker fortsätta se till att sätta press på kommunerna. Där hoppas jag att vi kan göra ett jobb tillsammans så att både de kommuner som är borgerligt och de som är socialdemokratiskt styrda ska kunna erbjuda rätt till heltid för dem som vill ha det. Det tycker jag är grunden, och väldigt rimligt.

Slutligen vill också jag önska alla en god jul och ett gott nytt år. Vi möts igen i nya interpellationsdebatter inom en inte alltför avlägsen framtid. Till dess hoppas jag att alla får njuta av ledighet och julskinka.

Överläggningen var härmed avslutad.

12 § Svar på interpellation 2009/10:135

Talmannen meddelade att finansminister Anders Borg på grund av sjukdom var förhindrad att vid dagens sammanträde besvara interpellation 2009/10:135 av Karin Svensson Smith (mp) om kilometerskatt för tunga lastbilar.

13 § Svar på interpellation 2009/10:161

Talmannen meddelade att finansminister Anders Borg på grund av sjukdom var förhindrad att vid dagens sammanträde besvara interpellation 2009/10:161 av Bosse Ringholm (s) om EU-ländernas växande budgetunderskott.

14 § Svar på interpellation 2009/10:167

Talmannen meddelade att finansminister Anders Borg på grund av sjukdom var förhindrad att vid dagens sammanträde besvara interpellation 2009/10:167 av Per Bolund (mp) om uttagsskatt på kooperativ vindkraft.

Anmäldes och bordlades

Propositioner

2009/10:72 Ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd

2009/10:73 Ändring i lagen (1996:506) om överlåtelse av en förvaltningsuppgift till en övervakningskommitté m.m.

2009/10:76 En nedre promillegräns för sjöfylleri

2009/10:77 Försörjningskrav vid anhöriginvandring

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för dessa propositioner skulle förlängas till *fredagen den 22 januari 2010*.

16 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställdes

den 18 december

2009/10:176 Regeringens förhållningssätt till riksdagen

av *Patrik Björck* (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 19 januari 2010.

17 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 18 december

2009/10:372 Ansvar för giftsanering i Chile

av *Carin Runeson* (s)

till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

2009/10:373 Läkarutbildning vid Örebro universitet

av *Ameer Sachet* (s)

till statsrådet Tobias Krantz (fp)

2009/10:374 Kontroll av läkemedelsförsäljning

av *Eva Sonidsson* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2009/10:375 Miljöövervakning av hav

av *Jasenko Omanovic* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2009/10:376 Innebörden av termen transportabilitet i medicinska sammanhang

av *Bodil Ceballos* (mp)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

den 21 december

2009/10:377 Klassning av grön laser som vapen

av *Johan Linander* (c)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:378 Lundens ungdomshem

av *Johan Linander* (c)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2009/10:379 Hbt-personers mänskliga rättigheter i Montenegro

av *Helena Bargholtz* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2009/10:380 Vaccination av små barn

av *Helena Bargholtz* (fp)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2009/10:381 IMO:s svavelregler

av *Hans Stenberg* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2009/10:382 Jobbgarantin för unga

av *Lena Hallengren* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2009/10:383 Arbetsmarknadsåtgärder för ungdomar

av *Thomas Strand* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2009/10:384 Åtgärder inom jobbgarantin för unga

av *Peter Jeppsson* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2009/10:385 Åtgärderna för unga inom jobbgarantin

av *Carina Adolfsson Elgestam* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

Frågorna 372–376 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 22 december.

Frågorna 377–385 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 19 januari 2010.

18 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 18 december

2009/10:339 Hyressättning vid insats med beslut om boende enligt LSS

av *Eva Olofsson* (v)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2009/10:343 Tillgänglighet i boendet för äldre och funktionshindrade

av *Siw Wittgren-Ahl* (s)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2009/10:328 Utredning och beslut om en gemensam lägescentral

av *Peter Jeppsson* (s)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2009/10:334 Immigranternas rättigheter i Sverige

av *Tina Acketoft* (fp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:340 Svensk lagstiftning vid insats utomlands

av *Else-Marie Lindgren* (kd)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

Svaren 339 och 343 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 22 december.

Svaren 328, 334 och 340 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 19 januari 2010.

19 § Kammaren åtskildes kl. 14.47.

Förhandlingarna leddes
av andre vice talmannen från sammanträdets början till och med 8 §
anf. 41 (delvis) och
av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

MADELEINE GABRIELSON HOLST

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen.....	1
3 § Ledighet.....	1
4 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträde	1
Meddelande om inställda interpellationsdebatter vid dagens sammanträde.....	1
5 § Svar på interpellationerna 2009/10:100 och 106 om åtgärder för industrin i Gävleborg.....	2
Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	2
Anf. 2 RAIMO PÄRSSINEN (s)	3
Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	4
Anf. 4 RAIMO PÄRSSINEN (s)	4
Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	5
Anf. 6 RAIMO PÄRSSINEN (s)	6
Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	7
6 § Svar på interpellationerna 2009/10:119, 145 och 171 om styrningen av Vattenfall	8
Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	8
Anf. 9 ALF ERIKSSON (s)	8
Anf. 10 KENT PERSSON (v).....	9
Anf. 11 EVA-LENA JANSSON (s).....	10
Anf. 12 PER BOLUND (mp).....	11
Anf. 13 TOMAS ENEROTH (s).....	12
Anf. 14 JAN ANDERSSON (c).....	13
Anf. 15 GUNNAR ANDRÉN (fp).....	14
Anf. 16 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	15
Anf. 17 ALF ERIKSSON (s)	16
Anf. 18 KENT PERSSON (v).....	17
Anf. 19 EVA-LENA JANSSON (s).....	18
Anf. 20 PER BOLUND (mp).....	19
Anf. 21 TOMAS ENEROTH (s).....	19
Anf. 22 JAN ANDERSSON (c).....	20
Anf. 23 GUNNAR ANDRÉN (fp).....	21
Anf. 24 BÖRJE VESTLUND (s).....	21
Anf. 25 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	22
Anf. 26 ALF ERIKSSON (s)	24
Anf. 27 ANDRE VICE TALMANNEN	24
Anf. 28 KENT PERSSON (v).....	24
Anf. 29 EVA-LENA JANSSON (s).....	25
Anf. 30 BÖRJE VESTLUND (s).....	25
Anf. 31 ANDRE VICE TALMANNEN	26
Anf. 32 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	26
7 § Svar på interpellation 2009/10:156 om hemslöjden och handlingsplanen för de kulturella och kreativa näringarna	27

Anf. 33 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	27
Anf. 34 ANNE LUDVIGSSON (s)	27
Anf. 35 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	28
Anf. 36 ANNE LUDVIGSSON (s)	29
Anf. 37 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	30
Anf. 38 ANNE LUDVIGSSON (s)	30
Anf. 39 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	31
8 § Svar på interpellation 2009/10:157 om företagens regelkostnader	31
Anf. 40 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	31
Anf. 41 BÖRJE VESTLUND (s)	32
Anf. 42 GUNNAR ANDRÉN (fp)	33
Anf. 43 ERIK A ERIKSSON (c)	34
Anf. 44 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	35
Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (s)	36
Anf. 46 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	37
Anf. 47 BÖRJE VESTLUND (s)	38
Anf. 48 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	38
9 § Svar på interpellation 2009/10:158 om småföretagarpolitik	39
Anf. 49 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	39
Anf. 50 BÖRJE VESTLUND (s)	40
Anf. 51 ERIK A ERIKSSON (c)	41
Anf. 52 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	42
Anf. 53 BÖRJE VESTLUND (s)	43
Anf. 54 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	44
Anf. 55 BÖRJE VESTLUND (s)	45
Anf. 56 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	45
10 § Svar på interpellation 2009/10:136 om effekter av vårdnadsbidraget	46
Anf. 57 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	46
Anf. 58 VERONICA PALM (s)	47
Anf. 59 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	48
Anf. 60 VERONICA PALM (s)	49
Anf. 61 EVA-LENA JANSSON (s)	50
Anf. 62 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	50
Anf. 63 VERONICA PALM (s)	51
Anf. 64 EVA-LENA JANSSON (s)	52
Anf. 65 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	52
11 § Svar på interpellation 2009/10:146 om deltidsregeln och arbetslinjen	53
Anf. 66 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m)	53
Anf. 67 MEERI WASBERG (s)	54
Anf. 68 EVA-LENA JANSSON (s)	55
Anf. 69 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m)	56
Anf. 70 MEERI WASBERG (s)	57

Anf. 71 EVA-LENA JANSSON (s).....	58
Anf. 72 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	59
Anf. 73 MEERI WASBERG (s)	60
Anf. 74 Arbetsmarknadsminister SVEN OTTO LITTORIN (m).....	61
12 § Svar på interpellation 2009/10:135.....	61
13 § Svar på interpellation 2009/10:161.....	61
14 § Svar på interpellation 2009/10:167.....	62
15 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid.....	62
16 § Anmälan om interpellation	62
17 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	62
18 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	64
19 § Kammaren åtskildes kl. 14.47.	64

